VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 2 — Vol. LII vuosikerta Sudbury, Ont. Lauantai, tammik. 6 p. — Saturday, Jan. 6, 1968

New Brunswick ei liity vielä sairaushuoltovakuutukseen

Syyksi sanotaan liian korkeat kustannukset ja että puuttuu enemmistön yksimielisyys

Fredericton, N.B. — New Brunswick ei tule vielä tänä vuonna liittymään liittohallituksen sairaushuoltovakuutussuunnitelmaan (Medicare) sanoi maakunnan pääministeri Louis Robichaud viime keskiviikkona.

Robichaud sanoi antamassaan lausunnossa, että kireä rahatilanne, niin liittohallituksessa kuin maakunnissakin on yksi syy ja toiseksi hän sanoi, että "puuttuu enemmistön yksimielisyys, jonka sairaushuoltovakuutuksen pitäisi saada", jotta New Brunswick voisi osallistua siihen vuoden 1968 aikana.

Liittohallitus on asettanut heinäkuun ensimmäisen päivän kaikkia käsittävän sairaushuoltavakuutuksen voimaanastumispäiväksi. Tämä verorahoilla maksettava vakuutus voidaan aloittaa mistä maakunnasta tahansa.

Hiljattain suoritetussa tutkimuksessa ovat useimpien maakuntien pääministerit sanoneet, että heidän mielestään liittohallituksen ei pitäisi aloittaa sairaushuoltovakuutustaan heinäkuun 1 päivänä sen nykyisessä muodossaan. Ainoastaan Nova Scotian pääministeri G. I. Smith sanoi, että hänen maakuntansa on valmis hyväksymään liittohallituksen sairaushuoltovakuutuksen sellaisenaan.

British Columbian pääministeri W. A. C. Bennett sanoi, että liittohallituksen tulisi maksaa puolet nyt voimassa olevista maakunnallisista sairaushuoltovakuutuksista, eikä määritellä omia standarttejaan.

Ontarion ja Quebecin maakuntien pääministerit ovat väittäneet jyrkästi liittohallituksen suunnitelman heinäkuun ensimmäisenä päivänä alkamista vastaan ja Prince Edward Islandin pääministeri Alex Campbell sanoi, että hänen maakuntansa ei pysty suorittamaan niitä kustannuksia, jotka koituisivat liittohallituksen sairaushuoltovakuutuksesta ainakaan kahteen vuoteen.

Pääministeri Robichaud sanoi lisäksi, että sairaushuoltovakuutuksen kustannukset tulisivat liian korkeiksi ja vieläkin korkeimmiksi jos jotkut maakunnat eivät liity siihen mukaan.

"On ilmeistä, että useimmat maakunnat ovat liittohallituksen sairaushuoltovakuutuksen voimaanastumispäivän siirtämisen kannalla tai sen muuttamista maakuntien ja liittohallituksen yhteiseksi kustantamaksi", sanoi Robichaud.

New Brunswickin pääministeri selitti seuraavia syitä miksi hänen maakuntansa ei halua liittyä mukaan liittohallituksen sairaushuoltovakuutussuunnitelmaan.

Ensiksikin, "sen maakunnalle aiheuttamat kustannukset olisivat liian korkeat ja vielä korkeammat jos määrätyt varallisemmat maakunnat eivät liity mukaan."

Toiseksi, "kaikilla eri hallitusportailla käyty keskustelu sen täytäntöönpanosta on vaarallisesti lyhentänyt sitä aikaa, joka tarvittaisiin suunnitelman teknillisen puolen toimintavalmiuteen saamiseksi".

Terveysministeri Norbert Theriault sanoi, että New Brunswickin hallituksella ei ole aikomusta asettaa sivuun sairaushuoltovakuutuksen edelleen kehittämistä.

"Sairaushuoltovakuutus tulee täytäntöönpannuksi lähitulevaisuudessa ja me aiomme toimia sen eteenpäinviemiseksi sekä tehdä virallisia valmisteluja."

Mr. Theriault sanoi, että laaja prosenttimäärä New Brunswickin asukkaista on turvattu erilaisten yksityisten vakuutusten muodossa.

Tulipalon seurauksena 100 työläistä työttömänä

Timmins. — Noin 100 työläistä menetti työpaikkansa tiistaina kun tuli poltti Timminsin suurimman liiketalon kaksikerroksisen varastohuonerakennuksen ja teki vesi ja savu vahinkoa F. W. Woolworth päärakennukselle. Palopäällikkö James Morton arvioi vahingon nousevan noin $1,500,000.

Paikalliset ja ympäristön palokuntalaiset sammuttivat tulipaloa kovassa pakkasessa koettaen pidättää sen leviämistä. Ketään ei loukkaantunut.

Mistä tuli oli saanut alkunsa on vielä tietämätöntä.

Yksi Australian viitosista kuollut

Brisbane. — Viime sunnuntaina Mrs. Braham'in synnyttämistä viitosista kuoli yksi poika torstaina. Viimeisenä viitosista syntynyt poika tuli sairaaksi aamulla ja kuoli iltapäivällä kerrottiin sairaalasta.

Sairaalasta tiedoitettiin, että jäljellä olevat kolme tyttöä ja poika voivat hyvin.

Asianajaja Boger Braham'illa ja hänen vaimollaan on neljä muuta lasta, yhdet kaksoset.

Viet Congin sissit tulittivat USA:n joukkoja raketeilla

Uuden vuoden jälkeen seuranneita taisteluita käyty viidessä eri Etelä-Vietnamin maakunnassa

Saigon. — Viet Congin iskujoukot aloittivat keskiviikkona järjestelmällisiä vastahyökkäyksiä Etelä-Vietnamin pohjoisissa maakunnissa, yhdysvaltalaisia ja Etelä-Vietnamin "hallituksen" joukkoja vastaan.

Da Nangin lentotukikohtaa vastaan tekemässään hyökkäyksessä Vietnamin Kansallisen Vapautusrintaman joukot käyttivät aseinaan muun muassa raketteja tuhoten täydellisesti vähintään kolme amerikkalaisten lentokonetta sekä surmaten 19 amerikkalaista sotilasta.

Vuoden vaihteen aikana vallinneen ampumatauon loppumisen jälkeen Pohjois-Vietnamista tiedoitettiin, että Hanoin päältä oli ammuttu alas kolme amerikkalaista pommikonetta.

Kovat taistelut ovat käynnissä Etelä-Vietnamissa, jonka pohjoisosissa taisteluiden sanotaan olevan kuumimmillaan viidessä eri maakunnassa.

Vietnamin vapautusjoukot tulittivat 112 mm. raketeilla amerikkalaisten ilmavoimien joukkoja, jotka olivat leiriytyneeet noin 25 mailin päähän etelään Da Nang'in lentotukikohdasta. Rakettitulituksen jälkeen sissit ryhtyivät maastohyökkäykseen. Tiedonannossa sanottiin, että toistakymmentä amerikkalaista sai surmansa ja yli 70 haavoittui tässä taistelussa, jonka sanottiin jatkuvan.

Ennen päivän valkenemista alkaneessa hyökkäyksessä Viet Cong hävitti lentolinjoja ja mahdollisesti kiitoratojakin Da Nang'in lentotukiasemalla käyttäen 112 mm. raketteja, jotka myöskin tuhosivat $2,000,000 arvoisen Phanton suihkukoneen ja kaksi muuta konetta sekä aiheutti vaurioita 23 muulle lentokoneelle. Useita kymmeniä amerikkalaisia sotilaita haavoittui kun he yrittivät päästä unissaan bunkkereihin suojaan sirpalesateelta.

Viet Cong teki myös kuusi muuta järjestäytynyttä hyökkäysperääntymistä (hit-and-run) vietnamilaissotilaiden tukikohtiin 15 mailin säteellä Da Nangin lentotukikohdasta. Vietnamilaissotilaiden tappiosta ei ole annettu tyhjentävää selostusta.

Yhdistetty USA:n ja Vietnamin plutoona joutui myöskin hyökkäyksen kohteeksi lähellä Hoi An'ia ja tuli tuhotuksi melkein täydellisesti. Seitsemän USA:n jalkaväkisotilasta ja heidän lääkintämiehensä kaatui ja 4 muuta mukana ollutta USA:n sotilasta haavoittui. Samassa taistelussa sai surmansa yli 20 vietnamin "hallituksen" sotilasta.

Kolme muuta yhdistettyä USA:n ja Etelä-Vietnamin plutoonaa joutui hyökkäyksen kohteeksi ja eräs niistä vajaan viiden mailin päässä Hue'sta entisestä imperialistien aikaisesta pääkaupungista. Hue'n lähellä tapahtuneessa taistelussa kärsivät "hallituksen" joukot raskaita tappioita.

KAMBODZHAN KANSSA YRITETÄÄN NEUVOTTELUA?

Melbourne. — Yhdysvaltojen odotetaan ottavan tärkeän askeleen ensi viikolla sovitellakseen omiaan ja Kambodzhan välisiä erimielisyyksiä, jotka johtuvat Vietnamin sodasta, ilmoitti Melbourne Herald-lehti raportissaan Australian pääkaupungista Canberrasta.

Eräs "kansainvälisesti tunnettu" USA:n edustaja lentää Kambodzhan pääkaupunkiin keskustellakseen maan johtavan henkilön prinssi Norodom Sihanoukin kanssa, selitettiin Heraldissa.

He tulevat keskustelemaan harvaan asuttujen Kambodzhan rajaseutujen oloista, joiden väitetään olevan Viet Congin ja Pohjois-Vietnamin joukkojen turvapaikkoina, niiden vetäytyessä pois Etelä-Vietnamista.

USA on uhannut "kuumalla takaajolla, jos Viet Cong vetäytyy yli rajan Kambodzhan alueelle.

Noel Deschamps, Australian suurlähettiläs Kambodzhaan, on toiminut USA:n puolesta saadakseen Kambodzhan tai Kansainvälisen Valvontakomissionin tekemään johonkin rajalla vallitsevan tilanteen suhteen.

Huomioitsijat täällä ovat todenneet, että Deschamps on ollut Kambodzhassa viisi ja puoli vuotta ja että tämä on ollut yhteyksissä useita kertoja prinssin kanssa. Australia edustaa USA:ta Kambodzhassa ja Deschamps'in uskotaan pelanneen tärkeätä roolia hiljattain käydyissä neuvotteluissa, lisäsivät huomioitsijat.

75% USA:n SOTILAISTA ETELÄ-VIETNAMISSA KÄYTTÄÄ MARIJUANAA?

Washington. — John Steinbeck, Nobel palkinnon saaneen kirjailijan poika, sanoi hiljattain, että 75 prosenttia yhdysvaltalaisista sotilaista Vietnamissa polttaa marijuana-savukkeita. Tämän lausunnon johdosta ehätti USA:n puolustusvirasto sanomaan, että nämä numerot ovat "kaiken järjellisyyden ulkopuolella".

Kaksikymmentäyksivuotias Steinbeck, joka oli vuoden armeijan palveluksessa Vietnamissa, selosti ettei rohto vaikuta vakavasti sotilaiden taistelukykyyn, vaan tekee heille helpommaksi kestää sodan hirmuisuudet.

Nuori Steinbeck ilmaisi ajatuksensa uutishaastattelussa, joka oli järjestetty tarkistamaan etukäteen Washingtonin julkaisussa tässä kuussa ilmestyvää kirjoitusta "The Importance of Being Stoned in Viet Nam" (Tunteettomana Vietnamissa Olemisen tärkeys).

USA:n armeijan taholta tutkitaan marijuanan käyttöä Vietnamissa, mutta tutkimusten tuloksista on ainakin vielä tähän mennessä vaiettu vaikka on ollut mainintoja, että tutkijat ovat saaneet selville, jotta 83 prosenttia sotilaista käyttää huumausaineita.

Pentagonin puhemies väitti kuitenkin viime viikolla, että tiedot, jotka osoittavat että 83 prosenttia amerikkalaisten sotilaiden käyttävän marijuanaa, ovat perättömiä.

Hän sanoi, että vuonna 1966 oli 503 sotilasta syytteessä narkoottisten aineiden käytöstä ja 509 ensimmäisen kuukauden aikana vuonna 1967, osoittaen, että huumausaineiden käyttäjien lukumäärä on kaksinkertaistunut. Mutta sitten hän lisäsi, että sotilaidenkin lukumäärä on myöskin kaksinkertaistunut tuona aikana.

Steinbeck sanoi tietävänsä, että 75 prosenttia amerikkalaisista sotilaista käyttää marijuanaa, koska hän on ollut henkilökohtaisissa kosketuksissa melkein kaikkiin sotilasyksikköihin Etelä-Vietnamissa.

Ylläolevaan hän lisäsi, että vaikka hänellä ei olekaan suoranaisia todistuksia siihen, niin hän olettaa, että marijuanan käyttö on laajasti levinnyt myöskin upseereidenkin keskuudessa.

ISRAELIN LEVI ESHKOL PYYTÄÄ USA:LTA ASEITA

Tel Aviv. — Israelin pääministeri Levi Eshkol lähti vierailulle Yhdysvaltoihin tämän viikon torstaina, pyytääkseen presidentti Johnsonilta aseita tasoittaakseen "valtavaa Neuvostoliiton asetulvaa Israelia ympäröiviin maihin."

Eshkolin matkaseurueeseen kuuluvat hänen vaimonsa ja useita apulaisia. Hänen matkansa on suunniteltu kestäväksi kaksi viikkoa, jonka aikana hän vierailee YK:n päämajassa New Yorkissa, presidentti Johnsonin maatilalla Texasissa, Canadassa ja Lontoossa.

Palestine Liberation Organizationin (PLO) (Palestiinan Vapautusjärjestö) uuden johtajan Yahya Hammouden kerrotaan sanoneen Beirutissa, Lebanonissa, ettei ole olemassa syitä mitkä esittäisivät arabeja jakamasta tulevaisuutta juutalaisten kanssa, "jos nämä luopuvat "Zionismistään" ja rotuerottelustaan."

"Meidän tulee katsoa tosiasioita suoraan silmiin ja lakata pyytämästä mahdottomia", Hammouda sanoi Al Nahar-uutislehdelle antamassaan haastattelussa. "On tyhmyyttä pyytää israelilaisia palaamaan heidän alkuperäiseen kotimaahansa."

"Me kysymme juutalaisilta — kaikilta juutalaisilta ja vieläpä niiltäkin, jotka tulivat Palestiinaan vuoden 1948 jälkeen — haluatteko te todellakin rauhaa ja rauhallista rinnakkaiseloa? Silloin hävittäkää zionismiin" perustuva politiikkanne ja rotuerottelunne, niin voitte asua arabilaisten kanssa arabia-juutalaisessa Palestiinassa, jossa jokaiselle annettakoon hänen osuutensa."

Tämä oli ensimmäinen kerta kun Hammoud ilmoitti kantansa Arabi-Israeli kriisistä, sen jälkeen kun hän otti entisen PLO johtajan Ahmed Shukairyn paikan viime kuussa.

VIIME TIEDOT

United Nations. — YK:n pääsihteeri U Thant sanoi, että Kyproksen turkkilaisten suunnitelma perustaa väliaikainen kypros-turkkilaisten hallintoneuvosto on vahingoittanut rauhan aikaansaantimahdollisuuksia saarella. Erikoisessa raportissaan, joka annettiin YK:n turvallisuusneuvoston 15 jäsenelle, hän pyysi näitä pidättäytymään kaikista toimenpiteistä, jotka voisivat vaikeuttaa tilannetta.

Toronto. — 353 putki- ja vesijohtotyöläisen kahdeksan kuukautta kestänyt lakko Ontarion Hydroa vastaan sovittiin. Hydro lupautui valmistamaan ja katkaisemaan puket työmailla, mutta pidätti oikeuden päättää onko se taloudellista yksityistapauksissa.

Havanna. — Kuuban viranomaiset kieltäytyivät eilen antamasta lausuntoa Bolivian presidentti Rene Barrientos'in ehdotukseen vaihtaa ranskalainen marxilainen sanomalehtimies Regis Dsbray Kuuban poliittiseen vankiin Hubert Matos'iin.

Kapkaupunki. — Sydämensiirron saanut tri Philip Blaiberg on hyvissä voinnissa, mutta professori Christian Barnard sanoi, että on kuitenkin huomattavissa, jotta potilaan kehossa ilmenee vastavaikutuksia uuden elimen suhteen.

Robarts varoitti vanginvartijoita

Toronto. — Ontarion pääministeri John Robarts on antanut varoituksen Don-vankilan vartijoille, sanoen, että sovintoa ei tule syntymään jos nämä vaativat edelleen unionsa pitämistä.

Mr. Robartsin kannan, jonka hän teki selväksi keskiviikkona union edustajain kanssa käymissään neuvotteluissa, uskotaan pidentävän lakkoa, joka alkoi viime lauantaina.

Viime keskiviikkoiltana pitämässään kokouksessa hyväksyttiin poliisioikeuden virkailijat päätöksen että he tulevat tukemaan Donin vanginvartijoita.

Lakossa olevia vanginvartijoita on 200 ja poliisioikeusvirkailijoita sama määrä. Virkailijain päätös oli yksimielinen siitä, että he eivät mene läpi lakkovahtilinjojen.

Molemmat niin vanginvartijat kuin oikeusvirkailijatkin ovat Canadian Union of Public Employees (CUPE) ammattiyhdistyksen jäseniä. Mutta kun Ontarion maakuntahallitus otti hallintaansa piirivankilat ja poliisioikeudet tammikuun ensimmäisenä päivänä, niin näistä työläisistä tuli CSAO:n alaisia, jota he eivät halua.

Kveekarit ovat oikeudenkäynnissä Ruskia ja USA:n hallitusta vastaan

Washington. — Ryhmä kveekareita on nostanut täällä syytteen valtiosihteeri Dean Ruskia ja muita USA:n hallituksen korkeita virkamiehiä vastaan saadakseen poistetuksi ne esteet, jotka rajoittavat humanistisen avun Pohjois-Vietnamiin lähettämisen, jopa Canadankin kautta.

Juttu otettiin vastaan hallituksen piirioikeudessa. Hallituksella on 60 päivää aikaa vastata ja se voi pyytää lykkäystä.

Ruskin lisäksi jutussa on nimetty valtiovarain hoitaja Henry Fowler, ylipostipäällikkö Lawrence O'Brien ja Margaret Schwartz, joka hoitaa ulkomaanvarain valvontavirastoa.

Valtiovarainvirasto hoitaa Trading with the Enemy Act. (vihollisen kanssa kaupankäyntilakia), joka kieltää yhteydet Pohjois-Vietnamiin samoin kuin Kiinaan, Albaniaan ja Kuubaan.

Tämä lainopillinen toimenpide pantiin alkuun "Ystävien kokouksessa" Washingtonissa ja siinä sanotaan hallituksen rajoitusten rikkovan uskonnollisia vapauksia, jotka on taattu Yhdysvaltain perustuslaissa.

"Kveekarien uskonnollinen omatunto on perinnäistapainen ja se vaatii heitä auttamaan ja palvelemaan ihmisten tarpeita missä se on mahdollista", sanottiin kveekareitten lausunnossa.

Viime vuoden helmikuun 27 päivästä lukien on valvontavirasto kieltänyt vientiluvat kaikilta lääketarpeilta, jotka on osoitettu Pohjois-Vietnamiin. USA:n postilaitos on kieltäytynyt ottamasta vastaan mitään Pohjois-Vietnamiin osoitettuja paketteja tai kirjeitä ja on myöskin kieltäytynyt käsittelemästä kirjeitä Canadan Ystävien Komitealle.

Tämä kielto asetettiin voimaan sen jälkeen kun oli ensin annettu lupa lähettää puoli tusinaa pakettia Pohjois-Vietnamiin Canadan kautta ja kun Pohjois-Vietnam kieltäytyi sanomasta oliko lääketarpeita käytetty ainoastaan siviilitarkoituksiin vai oliko niitä myöskin käytetty sotilaiden hoitoon. Kiellon perustelemiseksi sanottiin se, että niin Canadan kuin USA:nkin yritykset asian selvittämiseksi olivat rauenneet tyhjiin.

Canadalaiset kveekarit, samoin kuin heidän veljesseuransakin Yhdysvalloissa, ovat lähettäneet avustuksia Pohjois-Vietnambiin, Etelä-Vietnamiin ja Etelä-Vietnamin Kansalliselle Vapautusrintamalle.

USA oli pyytänyt canadalaisia pankkeja ilmoittamaan niistä maksuosoituksista, joista rahat ovat mahdollisesti olleet matkalla Pohjois-Vietnamiin. Kun tiedonannoista kieltäydyttiin canadalaisten taholta, niin USA:n hallitus jäädytti amerikkalaisten kveekareitten pankkitilit.

Alkuviikolla nostetussa oikeusjutussa vaaditaan myöskin jäädytettyjen pankkitilien palauttamista. Vallitsevan käsitteen mukaan tulevat kveekarit nostamaan oikeusjuttuja myös Baltimoressa ja Philadelphiassa.

GORDON ANTAA KANNATUKSENSA MARCHANDILLE JOHTAJAKILVASSA

Ottawa. — Valtakunnanneuvoston presidentti Walter Gordon nimitti keskiviikkona työvoimaministerin Jean Marchandin omaksi suosikikseen liberaalipuolueen johtajapaikan kilpailussa sen jälkeen kun pääministeri Pearson eroaa puolueen johtajan virasta.

"Me molemmat haluamme Canadan hallinnan olevan canadalaisten käsissä", sanoi entinen liberaalipuolueen valtiovarainministeri Gordon. "Jos Marchand asettuu puolueen johtajaehdokkaaksi, niin minä tulen kannattamaan häntä ilman minkäänlaisia epäilyksiä."

Marchand, joka tuli valituksi hallitukseen ensimmäisen kerran kolme vuotta sitten ja nimitettiin heti ministeriksi, ei ole vielä ilmoittanut aikooko hän osallistua ehdokkaana liberaalipuolueen johtajan paikan saamiseksi ensi huhtikuussa suoritettavissa johtajan valintakokouksessa.

Vielä ei ole yksikään huomattavimmista liberaaleista ilmoittanut virallisesti tavoittelevansa johtajan paikkaa. Kaikesta huolimatta ovat useat ministerit aloittaneet epäviralliset valmistelut paikan valloittamiseksi.

Marchand, entinen Quebecin työväenjohtaja, lähti keskiviikkona lyhyelle lomalle Floridaan. Hänen henkilökohtainen sihteerinsä Carmen Carrier sanoi häntä odotettavan palaavaksi tammikuun 10 päivän tienoissa.

Joulukuussa Quebec Cityssa pitämässään puheessa liberaalipuolueen Quebecin-siiven johtaja Marchand sanoi, että Canada tarvitsee yhtenäisyyttä poistaakseen USA:n kontrolloinnin maan talouselämästä.

Marchand on toistamiseen sanonut, että hän tukee liittohallituksen yhtenäisenä pysymistä, eikä Quebecin itsenäistymistä, koska tämä antaisi paremmat mahdollisuudet Canadalle vastustaa USA:n teknillisiä ja taloudellista määräämisvaltaa Canadassa.

Marchandilla on kaksi muutakin etua puolellaan Gordonin lausunnon mukaan.

Ensinnäkin hänen nuoruutensa — 49-vuotias — ja toiseksi se, että liberaalijohtajat ovat koostuneet Ranskan ja Englannin kielen puhuvasta väestöstä.

"Minä en usko, että tapoja pitäisi noudattaa jos ei ole sopivaa henkilöä", sanoi Gordon, "mutta minun mielestäni mr. Marchand varmaankin täyttää nämä vaatimukset."

Barnardin ennustus:

SIKOJEN JA APINOIDEN SYDÄMIÄ VOIDAAN KÄYTTÄÄ

Lontoo. — Etelä-Afrikkalainen kirurgi, professori Christian Barnard uskoo, että jonakin päivänä tullaan käyttämään apinoiden ja sikojen sydämiä ihmisille suoritettavissa sydämensiirtoleikkauksissa, ilmoitettiin täällä keskiviikkona.

British Broadcasting Corporationille (BBC) antamassaan haastattelussa kerrotaan professori Barnardin sanoneen, että 20 vuoden kuluessa voidaan suurempien apinoiden sydämiä siirtää ihmisiin. Viime tiistaina toisen ihmissydämensiirtoleikkauksen suorittanut lääkäri selitti, että tällaisia apinoita on vain harvassa koska ne eivät sikiä nopeasti.

"Sika voi olla hyvinkin sopiva sydämen lahjoittaja anatomiansa vuoksi", sanoi Barnard, "sillä se on hyvin lähellä ihmisen anatomiaa". Toinen syy miksi sian sydäntä voitaisiin käyttää on se, että sika voidaan kasvattaa ihmisen kokoa vastaavaksi.

Professori Barnard ennusti, että on olemassa myös mahdollisuus erikoisesti siitettyjen eläinten kehittämisestä sydämiä, maksoja ja munuaisia ihmisille tuottavaksi.

Kun professori Barnardilta kysyttiin mitä hän tekisi, jos hänellä olisi vaihtoehtona sydämensiirtoleikkauksessa USA:n presidentti tai keski-ikäinen parturi, niin hän vastasi, "me koetamme olla puolueettomia ja suorittaa leikkauksen ensimmäiseksi sairaimmalle potilaalle."

Mutta hän lisäsi: "Te tiedätte yhtä hyvin kuin minäkin, että tosiasiassa tietoisuus mahdollisuudesta suorittaa leikkaus USA:n presidentille voisi aiheuttaa määrättyä painostusta."

SYDÄNLEIKKAUSPOTILAS MYI UUTISOIKEUDET $50,000 HINNASTA

Kapkaupunki, Etelä-Afrikka — Philip Blaiberg, jolle tehtiin onnistunut sydämensiirto tällä viikolla, oli jo ennen leikkauksen suorittamista myynyt määrätynlaisia hänen leikkaustaan koskevia uutistieto-oikeuksia $50,000 hinnasta, todettiin eräästä oikeuden vahvistamasta valtakirjasta.

NBC, New Yorkista selitti, että se oli sopinut hammaslääkäri Blaibergin ja hänen vaimonsa kanssa, jotta summa maksettaisiin kolmessa erässä, yksinoikeudesta suorittaa haastatteluja ja ottaa kuvia ennen leikkausta ja leikkauksen aikana sekä leikkauksen jälkeen.

Koska sairaalan taholta kiellettiin kuvien otto leikkauksen aikana, niin oikeudessa määrättiin, että vain puolet sopimussummasta tarvitsee maksaa.

UUTTA SYDÄMENSIIRTOA EI ODOTETTAVISSA

Groote Schuur-sairaalassa tri Philip Blaibergille suoritettu sydämensiirtoleikkaus jää mahdollisesti pidemmäksi aikaa viimeiseksi laatuaan Etelä-Afrikassa. Barnard, joka johti täällä suoritettuja kahta eri sydämensiirtoa sanoi, ettei heillä ole mahdollisuutta suorittaa samanlaista leikkausta lähitulevaisuudessa.

Lääketieteelliset tiedonlähteet sanovat, että tri Blaibergin toipumismahdollisuudet ovat paremmat, koska lääkärit oppivat mr. Washkanskylle suoritetusta leikkauksesta ja koska tri Blaiberg ei ole sokeritautinen kuten oli mr. Washkansky. Sokeritautisien on helpompi saada myrkytys leikkauksen jälkeisenä aikana.

Etelä-Afrikassa ei havaittu heti kohtaista vastustusta sen johdosta, että värillisen ja sekarotuisen ihmisen sydän oli siirretty valkoihoiselle. Kirkonmiehet, niin roturottelun puolesta olevat kuin sitä vastustavatkin, ovat olleet yksimielisiä kiitellessään leikkauksen tulosta.

Erään vaikutusvaltaisen Johannesburgin sanomalehden toimittaja sanoi: "Me olimme hukkua puhelinsoittoihin tämän leikkauksen suhteen, mutta kukaan ei kajonnut rotueroavaisuuskysymykseen."

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25	USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
3 kk. 3.00	Suomeen:	1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

NHA:n korkokannan korottamisella evätään työläiseltä oman kodin hanke

Vuoden vaihteessa tiedotettiin, että National Housing Actin (NHA) kiinteistölainojen ylin korkokanta korotetaan 8.625 prosenttiin tammikuun 1 pnä. Tämä toinen kiinteistölainojen korkokannan korottaminen kolmen kuukauden sisällä tekee asumisen entistä kalliimmaksi, aiheuttaen asuin- ja vuokratalojen rakentamiselle yhä suurempia kustannuksia sekä tekee mahdottomaksi tavalliselle työläiselle oman kodin hankkeen, koska NHA:n kiinteistölainan saamisen ehdoksi on asetettu, että henkilö, joka anoo hallituksen takaamaa NHA:n rakennuslainaa, täytyy olla vähintään $7,500 vuosipalkkatulot. Suurin osa Canadan palkkaansaavien työläisten vuosipalkka on huomattavasti alapuolella tuon rajan.

Nyt tapahtunut korkokannan korotus lisättiin viime lokakuun 1 päivänä voimaan astuneeseen 8¼ prosenttiin, mikä vuosi sitten oli 7¾ prosenttia.

Tammikuun ensimmäisenä päivänä voimaan astuneen korotetun korkokannan perusteella National Housing Actin (NHA) korkeimman rakennuslainan $18,000 kuukausimaksuihin 25-vuotisen maksuajan perusteella tulee $138.87, joka aikaisemmin oli $132.83. Tähän kuukausimaksuun ei sisälly kunnallisverot.

Saadakseen korkeimman ($18,000) kiinteistölainan oman talon ostamista tai rakentamista varten täytyy henkilöllä esim. täällä lehtemme kotipaikkakunnalla olla vähintään $7,500 vuosipalkka ennenkuin hän on oikeutettu saamaan $18,000 NHA:n kiinteistölainan. Tämä tarkoittaa, että suurelta osalta Canadan työläisiltä evätään oman kodin rakentamisen tai ostamisen mahdollisuus, koska heidän vuosipalkkansa on vähemmän kuin tuo $7,500, mikä on ehtona (NHA) rakennuslainan saamiselle.

Tämä toinen korkokannan korotus ei yksistään vaikuta oman kodin hanketta, vaan se tulee aiheuttamaan vuokra- ja kerrostalojen vuokrien nousun jonka lisättaakan vuokralaiset joutuvat kantamaan.

Canadassa tarvitaan lisää asuntoja, joiden rakentamista olisi lisättävä joukkomitassa, jos halutaan välttää vakava kansallinen asuntopula. Viime syksynä Canadan talousneuvosto varoitti julkaisemassaan neljännessä vuosiraportissaan, että Canadassa on lisättävä joukkomitassa yksityisasuntojen ja kerrostalojen rakentamista jos mielitään välttää huutavan suuren kansallisen asuntopulan kehittyminen. Asuntojen rakennuksen on noustava nykyisestä riittämättömästä 135,000 asuntoyksikön määrästä vuodessa ainakin 200,000 yksikköön vuoteen 1970 mennessä.

Tämän neuvoston kaikissa raportissa on tähdennetty asuntopulan ratkaisemisen tärkeyttä. Tutkimukset ovat osoittaneet, että uusien asuntojen keskinkertainen hinta on esim. Torontossa $30,000, mikä aiheuttaa sen, että yhdeksän kymmenestä työläisperheestä on taloudellisesti kykenemättömiä omakotiasunnon hankkimiseen.

Juuri tapahtuneella (NHA:n) korkokannan korottamisella ei suinkaan liittohallitus edistä asuntopulan lieventämistä, päinvastoin tämä toimenpide asettaa uusia taloudellisia vaikeuksia sadoille tuhansille canadalaisille oman kodin hankkeessa. Se ei ainoastaan aseta esteitä asuntopulan lieventymiselle, vaan se merkitsee, että vuokra- ja kerrostaloissa asuvat joutuvat maksamaan korkeimpia vuokria. Se tarkoittaa, että alimmin palkatut työläiset joutuvat edelleenkin asumaan slummialueiden ihmisille kelpaamattomissa asunnoissa, koska heillä ei ole taloudellisia mahdollisuuksia oman kodin rakentamiseksi. Siis slummialueiden vuokra-asuntojen häviämisestä ei ole toivoa, vaan tulevat ne edelleenkin säilymään ihmisten asuntoina.

Kiinteistölainojen korkokannan korottamisella liittohallitus turvaa suurpääomalle — vakuutus- ja lainayhtiöille yhä suuremmat korkotulot ja asettaa esteitä kansallisen asuntopulan elvyttämiselle. Jo pitkän aikaa on Canadan ammattiyhdistysliikkeen ja Uuden Demokraattipuolueen toimesta vaadittu liittohallitusta toimenpiteitä halpakorkoisten omakotilainojen järjestämistä kymmenille tuhansille canadalaisille, että heille tulisi taloudellisesti mahdolliseksi oman kodin rakentamiselle.

Siis vallitsevaa asuntopulaa ei poisteta kiinteistölainojen korkokannan korottamisella, vaan tarvitaan siihen liittohallituksen myönteisiä toimenpiteitä järjestämällä halpakorkoisia omakotilainoja canadalaisille.

Mitä muut sanovat

AIHEELLINEN VAROITUS

Suomen Sosialidemokraatti presidentti Kekkosen Helsingissä pitämään puheeseen sisältyneen, Länsi-Saksan uusnatsismia koskevan arvion johdosta.

"Natsismin huolestuttava elpyminen ja sen voimakkaiman ilmentymän, NPD:n jatkuva voimistuminen ovat eriittäin vakavia näköaloja Euroopan rauhan kannalta. Presidentti totesikin, että jos NPD todella kasvaa vaikuttavaksi voimaksi, merkitsee se uhkaa eurooppalaiselle status quolle.

Niin kuin muistetaan, ilmaisi neuvostohallitus äskettäin antamassaan julkilausumassa jo toistamiseen tänä vuonna huolestumisensa uusnatsismin kasvun johdosta. Asiaan ei ole syytä suhtautua välinpitämättömästi. Myös Suomessa on välttämätöntä seurata valppaasti äärioikeistolaisten ja uusnatsilaisten ilmiöiden uutta vahvistumista. Tästä syystä presidentin esittämä varoitus oli täysin aiheellinen."

Kirjeitä

SAISINKO SANOA

Saisinko minäkin sanoa, visäpäinen vitsaella. On ollut aivan paikallaan kun Vapaudessa olevassa "kirjeitä" osastossa joukkojen taholta on kiinnitetty suurta huomiota Vapauden laajentamiskysymykseen ym.

Mielestäni se on kaunis ajatus saada lehtemme suureksi ja samalla kertaa hyvin monipuoliseksi, se tarkoittaisi voimaa uhkuvaa sekä laajempaa toimintaa, mutta (tämä mutta sana on kuin ajatusten laaja jakso) ennenkuin me voimme lähteä Vapaus lehtemme laajentamiskysymykseen, on meidän ehdoitta ajateltava mahdollisuudet puoleen ja toiseen. Kuten me kaikki tiedämme on lehtemme pienenä lehtenä joka vuosi turvauduttava suuren joukon taloudelliseen apuun.

Kirjoitan, suuren joukon, koska vielä tänäpäivänä joukkomme on suuri. Tämän joukon, kunnioitettavan joukon, keski-ikä on osapuilleen noin 55—60 vuotta. Nyt lasketaan tästä joukosta noin yksi kolmasosa, joka ehkä muutaman vuoden kuluttua saavuttaa iän, sanokaamme varovaisuuden vuoksi 75 vuotta, toiset paljon enemmänkin ja vielä lisäksi huomattava osa on poistunut sinne mistä ei ole paluuta. Tämä kaikki merkitsee sitä, että Vapautta kannattava ja lukeva joukko pienenee huomattavasti. Yllämainittu ei ole pessimistisyyttä, vaan kylmää todellisuutta.

Vapaus lehti on sen syntymästä lähtien pysynyt mallikelpoisella kunnian tiellä, vaikka sitä katsottaisiin miltä kannalta tahansa. Vapauden henkilökunta on jatkuvasti toiminut suurten joukkojen hyväksymänä, suorittanut sille uskotut tehtävät. 50 vuotta on pitkä aika pienen lehden elämässä. Näiden vuosikymmenien aikana on tapahtunut paljon, jota emme noin yht'äkkiä käsitäkään.

Nykyään Vapaudessa oleva ja suurta joukkoa palveleva henkilökunta on vajaan työvoimapuutteen vuoksi joutunut jo pitkän ajan ylikuormituksen uhriksi tavalla tai toisella. Tänäpäivänä on Vapauden päätoimittaja Wm. Eklund ehdottomalla sairaslomalla, liikarasituksen vuoksi. Mitä tämä tarkoittaa? Se tarkoittaa sitä, että jälellä olevat henkilöt Vapaudessa joutuvat yhä raskaammin toimimaan tyydyttääkseen tiedonhaluista yleisöä. Kuka on seuraava jonka on otettava pakkoloma Vapauden henkilökunnasta?

Siis ensinnä minun ajatukseni olisi, pidettäköön Vapaus lehti sellaisena kuin se on tänäpäivänä, sillä se on hyvä. Toiseksi, asetettakoon tämä kysymys Canadan Suomalaisen Järjestön osastojen ja eri kulttuuriryhmien kokouksille. Kysymys, mitenkä me voisimme pitää Vapauden henkilökunnan tulemasta ylirasituksi, siis sellaisena, että jos joku henkilökunnasta väsyy, on toinen heti astumassa tilalle. Kas tämä viimemainitsemani on monin verroin tärkeämpi kysymys, kuin Vapauden laajentaminen.

Siispä toverit ja ystävät, ajatellaan edessä olevia seikkoja ja tunnuksia, Vapaus lehti eläköön senkin jälkeen kun meitä ei enää ole olemassa.

Lopuksi toimintatarmoa vuodelle 1968. — George Saivo.

★ ★ ★

MINUN AJATUKSIANI

Ajatukseni Vapauden laajentamisesta on kosketella vähän sitä ilmoitus puolta, jolle laajentaminen on perustettu.

Niin kauan kun Vapaus ei ole tilaisuudessa saamaan suurten ketjukauppojen ja tavaratalojen ilmoituksia luulen, että ilmoitustulot eivä suurestikaan tule nousemaan. Sillä Vapaudessa ilmoittajat ovat suurimmalta osalta pieniä yksityisyrittelijöitä.

Sillä me ostamme ruokamme suurista ketjukaupoista ja vieläpä niistäkin valitsemme sen, jossa sattuu saippuakauppaus olemaan pari senttiä halvempi. Vaatteemme ostamme suurten tavaratalojen alennusmyynneistä, mutta meidän lehdessämme ei ole näkynyt ilmoituksia näistä myynneistä. Huonekalut ja kaikki muut ostokset samalla tavalla mistä halvemmalla saadaan.

Farmarit hakevat perunansa ja porkkanansa omasta kellaristaan ja suurimman osan muista ostoksista "Catalooga" palveluksen kautta.

Ajatukseni olisi, että jätettäisiin lauantaina lehti kokonaan pois, ja jos tarve vaatii lisättäisiin sivua tai kaksi torstain lehteen. Koska, luullakseni, lauantaiksi merkitty lehti valmistellaan jo torstaina ja painetaan perjantaina, lukijat saavat sen monta kertaa vasta maanantaina, lehden kotipaikkakunnallakin, niin ne uutiset mitä siinä on, ovat jo kovin vanhoja.

Sitten pidettäisiin silmät auki tulevaisuuden varalle siitä työvoiman lisäämisestä, sillä meidän toimittajamme ja kaikki muukin henkilökunta ei ole iänikuista, ja tulisi ottaa pohdinnan alaiseksi asia, miten saataisiin liike kannattavalle pohjalle ilman keräyksisä.

Näin ajattelee. — K.L.

★ ★ ★

PIDIN "JOULU"-JULKAISUSTA

Olen lukenut juuri ilmestyneen julkaisun "Joulu". Siinä löytyy lukemista kaikille, joten toivon sille hyvää menekkiä. On hauska todeta, että vielä löytyy ihmisiä jotka jaksavat viljellä huumorin kallista sarkaa — näin harmaina, huokausten ja surujen aikoina. Sillä tuo viattomien ihmisten teurastus Vietnamissa on aivan tyrmistyttävää joka ei suremallakaan parane.

Ja edelleen Joulujulkaisusta "Synnin tyvi" pulppuaa kansanomaista, mutta hyvin leikkaavaa huumoria ja on mainio. "Keisarin juhlajuoma" on oikea maalaisidylli, jolle saa etsiä vertaa, sillä sellainenhan se "emäsika" onkin, mutta "viinaanmenevä possu" on uutuus, joka varmasti menee ihmisiin. Ellette usko, niin hankkikaa Joulu itsellenne ja lukekaa se. Eläköön huumori. Se lisää ikää.

Mutta eteenpäin on elävän mieli. Toivon, että tuo hirvittävä ihmisteurastus, sota, päättyisi ja rauha maailmaan palautuisi. Silloin joulukin muodostuisi rauhan ja hyväntahdon juhlaksi. — e.o.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Kalle Kauppinen, Nairn Centre, Ont., täyttää tiistaina, tammikuun 9 pnä 75 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Työasiain viraston tilastotietoja

Ontarion Työasiain viraston, Labor Standards osaston taholta on peritty yli $1,5-miljoonaa, senjälkeen kun osasto perustettiin v. 1964, sellaisilta työnantajilta jotka maksoivat työläisilleen vähemmän kuin mitä minimi palkkalaki vaatii, lomapalkkalaki ja muut työehtomäärät.

Työasiain ministeri Dalton Bales sanoi viraston vuodenlopun katsannon näyttävän, että tamikuusta — marraskuuhun tänä vuonna on peritty $46,588 minimipalkkalain mukaan, 667 työnantajalta, ja jaettu 1,278 työläisille.

Lomapalkkalain alaisena $428,514 on peritty 4,102 työnantajalta 28,002 työläisten hyväksi. Viime vuonna perittiin yhteensä $118,603. lisäys johtuen säästöjen muutoksista, joissa jatkettiin lomapalkkaa yhdestä kahteen viikkoon, kolmen vuoden työajan jälkeen.

Viraston sovittelupalvelu käsiteli 1,317 kiista-asiaa, käsittäen 191,321 työnantajaa, tamikuun 1 p:stä, marraskuun 30 p:ään.

Autoturvallisuuteen korjauksia USA:ssa

Washington. — USA:n hallituksen taholta lueteltiin ja vaadittiin kommenteja kahteentoista uuteen säädäntöön nähden, joiden tarkoituksena on tehdä autot turvallisemmiksi sekä niiden käyttäjille, että jalankulkijoille ja jotka myös säätävät, että ajurin on myös lukittava autonsa kun jättävät sen pysäköintipaikkaan.

USA:n liikennelaitosministeriö kehoitti autoteollisuutta tutkimus- ja muita asiaan kiinnostuneita ryhmiä tarkistamaan uusia säädäntöjä, joista osa astuisi voimaan v. 1969 tammikuun 1 päivänä ja loput tammikuun 1 päivänä 1970.

Ensimainittuun ryhmään kuuluvat mm. seuraavat:

Kaikissa henkilöautoissa on oltava päänojat, lukkolaitteet, parempi moottorinsuojuksen lukko, puhdistuslaitteet, huurteensulattamislaitteet tuulilasia varten ja jokaisessa autossa tulee olla tunnistamisnumero pysyväisessä osassa autoa ja niin asetettu että sen muuttaminen tai pois ottaminen olisi helposti havaittavissa.

Vuoden 1970 tammikuun 1 päivänä astuisi voimaan säädännöt, jotka vaatisivat mm. henkilöautoihin lukkosysteemin, joka varoittaisi kuljettajaa silloin kun tämä on jättänyt avaimensa käynnistyslukkoon ja joka estäisi auton käynnistämisen ilman avainta. Henkilöautoille tuulilasit, jotka eivät irtaannu kolarissa. Henkilöautojen oviin ja saranoihin sekä lukkoihin turvallisuusstandardit.

Aikaisempien turvallisuussääntöjen mukaan pitää autoissa olla turvallisuusvyöt ei ainoastaan ajuria vaan matkustajiakin varten.

Kaksi viidesosaa lukutaidottomia

New York. — Yli miljardi ihmistä — kaksi viidesosaa maapallon väestöstä — ei osaa lukea eikä kirjoittaa, ilmenee New Yorkissa julkaistusta kirjasta.

Kirjan Lukutaidottomuus: Maailman engelma, on kirjoittanut Englannin siirtomaaministeriön entinen virkamies Sir Charles Jeffries, ja siinä hän ehdottaa erityisten ministeriöiden perustamista kehitysmaissa taistelemaan lukutaidottomuutta vastaan. Maita, joissa lukutaidottomuusongelma on vaikein ovat Ecuador, Haiti, Egypti, Marokko, Algeria, Tunisia, Libya ja Nigeria.

Kirjassaan Sir Charles sanoo, että lukutaidottomien määrä on lisääntynyt 200 miljoonalla vuosina 1961—1966. Maailma saa olla onnellinen, jos lukutaidottomien aikuisten määrä voidaan pitää miljardin rajoissa tämän vuosisadan ajan, kirjan tekijä sanoo.

Kehitysapu meni Etelä-Vietnamin armeijan käyttöön

Amerikkalainen katolinen hyväntekeväisyysjärjestö Catholic Relief Service on joutunut huomion kohteeksi sen jälkeen kun on paljastunut, että järjestön keräämistä 7 miljoonasta dollarista, jotka oli tarkoitettu kehitysapuun, puolet on käytetty Etelä-Vietnamin armeijan ruoka-annoksiin. Asian paljastuminen on herättänyt USA:n katolisissa piireissä niin suuren tyrmistyksen, että hyväntekeväisyysjärjestö on julistettu boikottiin. Katolisia on USA:ssa kaikkiaan noin 47 miljoonaa.

GROMYKO VAROITTI UUSNATSISMIN VAARASTA

Moskova. — Lännessä ei ole otettu oppia historian kokemuksista, vaan siellä ollaan jälleen valmiita kosiskelemaan Saksan militarismia, revanshismia ja natsismia, tarkemmin sanottuna niiden bonnilaista painosta, sanoi Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko puhuessaan Kremlissä, juhlissa jossa olivat läsnä mm. pääministeri Aleksei Kosygin, presidentti Nikolai Podgornyi ja muut neuvostojohtajat.

Uusnatsismin ja militarismin nousun katsominen läpi sormien on erittäin vaarallista Euroopan rauhalle. Neuvostoliitto muistaa vastuunsa ja on uskollinen kansainvälisille velvoitteilleen, jatkoi Gromyko.

Hän palautti mieleen, että neuvostodiplomatian kyky nähdä eri kapitalistimaiden etujen väliset ristiriidat loi toisen maailmansodan vuosina tien Hitlerin vastaisen liittoutuman muodostumiseen Neuvostoliittoon, USA:n Iso-Britannian ja Ranskan kesken.

Lähi-idän kysymyksestä ulkoministeri Gromyko totesi, että lähiidän tapahtumissa ei historian yhteenveto tule missään tapauksessa muodostumaan imperialismin hyväksi. Kun Israel Yhdysvaltojen tukemana hyökkäsi Yhdistyneeseen arabitasavaltaan, Syyriaan ja Jordaniaan, arabit kääntyivät nimenomaan Neuvostoliiton puoleen, koska Neuvostoliitto on kaikkien vapauttaan ja itsenäisyyttään puoltavien kansojen ystävä.

Neuvostoliitto auttaa ja tulee edelleenkin auttamaan Vietnamin kansaa Yhdysvaltojen hyökkäyksen torjumisessa, vakuutti ulkoministeri Gromyko.

Hän tähdensi, että sosialististen ja imperialististen maiden välillä on käynnissä jatkuvasti ankara ulkopoliittinen ja diplomaattinen taistelu. Nykymaailmassa vallitsevien moninaisten ristiriitojen johdosta ei pidä tehdä sellaista johtopäätöstä, että poliittisin keinoin ei voitaisi ratkaista valtioiden välisiä ongelmia, koska tällaiset ponnistelut eivät kuitenkaan tuottaisi hedelmää. Tällainen johtopäätös olisi mieleen imperialistisen leirin hyökkäyshaluisille piireille ja rajoittaisi omia mahdollisuuksiamme, sanoi Gromyko.

Sanoo kidutuskeinoja käytettävän Vietnamissa

Pariisi. — Eräs amerikkalainen sotilas, joka sanoi olleensa kuulustelijana Vietnamissa, syytti täällä keskiviikkona, että amerikkalaiset sotilaat käyttävät sähkövärähdysmenetelmää kiduttaessaan ja usein tappavatkin vankeja heitä kuulustellessaan.

23-vuotias Peter Martinsen, joka todisti kansainvälisen Vietnamin sotarikollisuustribunaalin edessä Roskildessa, Tanskassa viime marraskuussa, sanoi täällä antamassaan haastattelussa, että sähkövärähtelyjen ja sähköiskujen käyttö oli yleisessä käytössä Vietnamissa.

Los Angelesissa syntynyt Martinsen asuu nyt Tanskassa. Hän sanoi, että amerikkalaiskuulustelijoilla oli "kidutettavien vankien henkiin jättäminen tai hengen ottaminen omissa käsissään."

"Henkilökohtaisesti minä en koskaan tappanut vankeja, mutta monet muut kuulustelijat tekivät sitä, joko vahingossa . . . tai tehdäkseen vaikutuksen toisiin vankeihin," sanoi Martinsen.

Kenttäpuhelimen johdot kytkettiin joko vangin käsiin tai sukupuolielimiin kuulustelujen aikana, sanoi Martinsen.

"Minä en voi tietenkään puhua amerikkalaisista kenraaleista, mutta käsitykseni on, että he eivät voi olla tietämättä minkälaisia kidutusmenetelmiä käytetään," hän lisäsi.

Martinsen sanoi, että kiduttaminen oli laajasti levinnyt silloin kun hän lähti Vietnamista 1967.

Hiroshiman pommin uhriluettelo kasvoi

Tokio. — Hiroshimaan pudotetun atomipommin uhrien luettelo on jälleen pidentynyt 62 Hiroshiman sairaalassa kuolleen nimellä.

Hiroshiman puistossa sijaitsevassa hautamuistomerkissä on jo 18 kirjaa, joissa on 62,423 uhrin nimet. Kirjoihin lisätään aina vuosittain sinä vuonna kuolleiden nimet.

Japanissa lasketaan olevan lähes 300,000 Hiroshiman ja Nagasakin atomipommituksessa henkiin jäänyttä ihmistä. Monet heistä kärsivät erilaista säteilyn aiheuttamista sairauksista. Pelkästään yksityisillä varoilla ylläpidetyssä Hiroshiman sairaalassa on 11 vuoden aikana hoidettu yli 230,000 potilasta.

Sairaalassa on 120 sairassijaa, lähes 100 lääkäriä, sairaanhoitajaa ja muuta hoitohenkilökuntaa. Sairaalan johtajana on tunnettu japanilainen lääkäri Fumio Sigeto, joka on itse kokenut Hiroshiman pommituksen.

Syytteessä äidin ja pojan murhasta

Bridgetown, Barbados. — Kaksi miestä sai haasteen joku päivä sitten syytettynä jouluaattona murhajuttujen, winnipegiläisen papin vaimon, Eliabeth Galen ja heidän 3-vuotiaan poikansa Owenin murhasta.

Kuolemansyyn tutkimuksessa tuli selville, että 30-vuotias mrs. Gale ja hänen poikansa olivat tukehtuneet.

Pastori, 32-vuotias Charles Gale löysi vaimonsa ja poikansa ruumiit palatessaan keskiyön messusta kotiinsa jouluaamuna. Ruumiit olivat sidotut ja suut tukahdetut.

Perheen 2-vuotias tytär, Virginia, löydettiin turvallisesti nukkumassa omasta vuoteestaan toisesta huoneesta. Mrs. Gale, joka on Walesista, odotti kolmatta lastaan helmikuussa syntyväksi.

21-vuotias Wingrove Braithwaite ja 18-vuotias Carlton McGloire ovat syytettynä murhista.

Kaupunkien kasvukipuja

Maailman kaupunkien väkiluvun odotetaan kaksinkertaistuvan vuosien 1960—80 välisenä aikana, mikä aiheuttaa suuria ongelmia elintarvikehuollon, asuntorakennustoiminnan, terveydenhoidon ja opetuksen alalla, ilmenee YK:n väestökomission äskettäin käsittelemästä tutkimuksesta. Kaupunkiväestö (yli 20.000 asukkaan kaupungit) kolminkertaistui vuosina 1920—60, 266 miljoonasta kahden vuosikymmenen lisäys arvioidaan 600—750 miljoonaksi. Erityisen nopeata kasvu tulee olemaan yli 500,000 asukkaan suurkaupungeissa.

PÄIVÄN PAKINA

POLIITTISIA JUONIA

Huhulla on siivet, sanotaan, mutta kukaan ei kumminkaan tiedä mistä huhu saa alkunsa ja sen loppu on samanlainen kuin kanan lento. Huhujen perässä juoksevat ja niihin uskovat ovat hetken aikaa hiljaisia tämän ankan tappamisen jälkeen, mutta kun uusi taas syntyy, niin yhtä valmiit ollaan siihen uskomaan.

David Katz sanoo "Psykologian käsikirjassaan" mm. seuraavaa:

"Kuinka erilaisia joukon muodostamat yksilöt ovatkin sukuperänsä, sivistyksensä, älyllisen tai moraalisen tasonsa puolesta, niin he kuitenkin joukon jäseninä muistuttavat toisiaan, he tuntevat, ajattelevat ja toimivat samalla tavalla. Miten tämä voi olla mahdollista? Koska älylliset ja myös moraalin erot ovat liian suuria, niin käyttäytymistä määrävät kaikille yhteiset vietit ja intohimot. Siitä seuraa, että joukon älyllinen taso on hyvin alhainen. Liikutaan tietyn alimman älyllisyyden tasolla.

Selvemmin tulee tunteiden ylivalta näkyviin joukon mielettömänä käyttäytymisenä pakokauhun vallitessa, kun esim. on paettava palavasta teatterista tai tavaratalosta. Mutta vieläpä ankaraan kuuriinkin tottunut joukko-osasto voi pakokauhun puhjetessa muuttua mielettömäksi laumaksi.

— Joukon toiminnat eivät milloinkaan ole harkittuja, tunnussana saa joukon välittömään toimintaan. Joukon suggeroitavuus on niin suuri, että joukkoilluusiot ja joukkohallusinaatiot helposti valtaavat sen. Kansankiihottaja tietää, että joukkoyleisön matalan tason vuoksi hänen ei tarvitse todistaa väitteitään. Sen sijaan hän käyttää varmoja sanantoja ja alituiseen toistuvia väitteitä."

Edelläoleva tuli mieleen lukiessa sanomalehdestä, että joku aika sitten Suomessa vallitsi taas setelienleikkauspelko. Koska tällaista setelien leikkausta todella tapahtui juuri vuodenvaihteen aikana runsas kaksikymmentä vuotta sitten, on hyvin ymmärrettävää, että ihmiset eivät paljonkaana ottaneet selvää huhun todenperäisyydestä. Vaikka heidän olisi se pitänyt tehdä, koska huhun alkuunpanijana oli eräs porvaripuolueen lehti.

Pääministeri Paasio arveli, että setelinleikkaushalu oli tahallisesti liikkeellelaskettu poliittista juonittelua ja sama näyttää myös yleisesti olevan lehdistön mielipide. Huhun räjähdysmäinen leviäminen parin päivän sisällä kautta koko maan osoittaa, että liikkeelle lähettäjänä on melkoisen toimintakykyinen ja eritäin laaja organisaatio, jota johdetaan yhdestä keskuksesta käsin. Operaation ajankohta oli erittäin harkitusti sovitettu hetkeen, jolloin suuren yleisön mielet olivat vielä herkät devalvaation vuoksi.

Varsin kiinnostavan yksityiskohdan paljasti Uusi Suomi — ilmeisen vahingossa — kertoessaan, että mm. "eräät pankinjohtajat" soittelivat päivänmittaan asiakkailleen kehoittaen näitä sijoittamaan irtaimen setelistönsä tileilleen. Pankinjohtajan asemassa oleva henkilö tietää kyllä ja ainakin saa helposti selville, ettei hallituksella ole minkäänlaisia mahdollisuuksia päättää leikkauksesta, mutta suurelle yleisölle se oli tuntematon asia.

On syytä näin jälkeenpäin tarkastaa miten taitavasti esim. Uusi Suomi petasi päivän tapahtumia etusivun uutisessaan. Siinäkään ei edes vihjaistu, että hallitukselta puuttuu kaikki edellytykset tällaiseen, mutta kerrottiin kyllä, ettei ministeri Koiviston omasta lompakosta enää löytynyt sen paremmin ehjiä kuin leikattujakaan seteleitä ja että hän leikkauksesta tiedusteltaessa "ei myöntänyt eikä kieltänyt asiaa". Uutisen rakentamistyyli ei todellakaan vaikuta tahattomalta.

Totta kumminkin on, että setelinleikkauspaniikki valtasi järkevätkin ihmiset. Huhu aiheutti pakokauhun omaisia tunnelmia. Rynnättiin myymälöihin tekemään ostoksia. Siellä nähtiin suurin joukoin hätäisiä ihmisiä samalla asialla, mistä kiihtymys yhä kasvoi ja ostovimma yltyi. Pankkeihin talletettiin rahaa kymmenen kertaa enemmän kuin tavallisesti yhden päivän aikana. Kaikkialta liikepaikoista loppui vaihtoraha. Jonkun ajan kuluttua ihmiset hakivat rahojaan takaisin pankeista, mutta järjettömiin ostoksiin kulutettuja rahoja ei saa takaisin.

Eikö Uudelle Suomelle ja muille huhujen levittäjille voida tehdä mitään, asettaa edes vastuuseen, kysyi eräs lukija. Uusi Suomi kumminkin turvasi selustansa selittämällä huhut vain huhuina ja jälkeenpäin pilkkaamalla ihmisten hysteriaa, jota se itse lietsoi.

"Eiköhän olisi syytä lisätä työväenlehtien levikkiä"? kysytään tästä huhukampanjasta kertovassa lehdessä. Ja sitä samaa voimme kysyä tänä juuri alkaneena vuonna, jolloin maailma on ehkä enemmän kuin koskaan altis huhuja synnyttäville tapahtumille, joita porvarilehdet osaavat käyttää omaksi edukseen. — LSP.

Urheilua

SUOMEN PAINIJAT KUTSUTTU N-LIITON OLYMPIALEIRILLE

Helsinki. — Neuvostoliitosta on saapunut virallinen ilmoitus siitä, että olympiakisoihin valmistautuvat suomalaiset painijat ovat tervetulleita Neuvostoliiton painijoiden valmennusleirille, joka pidetään toukokuussa Alma Atassa. Suomesta odotetaan saapuvaksi 12 painijaa ja heidän valmentajansa.

Suomalaispainijoiden valmennusmatkasta sovittiin periaatteessa Neuvostoliiton urheilujohtajien äskettäin tapahtuneen vierailun aikana, johon nyt on tullut virallinen vahvistus.

Alkuvuoden maaotteluohjelma on lyöty lukkoon jo on seuraava:

27—28. 1 Ruotsi—Suomi vapaapainiottelu Ruotsissa.

24—25. 2. Suomi—Ruotsi juniorien maaottelu Suomessa.

30— 3. Suomi—Bulgaria maaottelu Suomessa.

Huhtikuun 20—21 pnä pidetään Oslossa PM-kisat ja suomalaispainijoiden joukkue osallistuu Nikolai Petrovin muistopaineihin Sofiassa.

Ruotsi—Suomi painimaaottelun, kuten myös Suomi—Eesti ottelun päivämäärät ovat vielä avoimia, mutta nämä ottelut tullaan kyllä käymään. Niistä on jo alustava sopimus olemassa.

Olympiakisoihin tähtäävä valmennusohjelma lyödään SPL:ssä lukkoon valmennusvaliokunnan kokouksessa. Tähän liittyy myös yhteis ten valmennusleirien järjestäminen ruotsalaisten kanssa leirit on tarkoitus pitää kesän aikana molemmissa maissa ja tähtäimessä Mexico.

Vuoden ensimmäinen painin "suuri tapaus" on jo tammikuun 14 pnä jolloin vietetään painin päivää. Pyrkimyksenä on saada matolle ainakin tuhat miestä. Näissä paineissa käytetään uusia painisääntöjä tulkintoineen, vaikka kumpikin liitto, TUL ja SPL, pitää kilpailut erikseen omana sisäisenä kilpailunaan.

Australia vei Davis Cupin

Brisbane. — Australia sai haltuunsa tämän vuoden Davis Cupin voittamalla Espanjan 4—1.

Ensimmäisessä kaksinpelissä vuoden 1966 Wimbledon-voittaja Manuel Santana voitti Johns Newcomben, kuluvan vuoden Wimbledonin voittajan, luvuin 7—5, 6—4, 6—2.

KOK tietää jo kuka on nainen

Lausanne, Sveitsi. — Uuudenlainen sylkitesti naisten sukupuolen toteamiseksi on kehitetty ja sitä käytetään myös ensi vuoden olympiakisojen testinä, ilmoitti Kansainvälinen olympiakomitea (KOK) Lausannessa.

Menetelmä perustuu kromosomikaavaan, joka selvästi ja kiistatta varmistaa henkilön sukupuolen sylkitestin avulla. Uusi testi, jonka urheilulääketieteen kansainvälinen liitto on hyväksynyt, lopettaa tehokkaasti sääntöjen kiertämisyritykset, vakuuttaa komissio.

KOK:n lääketieteellinen komissio päätti syyskuussa, että sukupuolikokeisiin alistetaan jokaisen lajin kolme parasta naista.

Peräkylän Profetta harjoituksen alle Torontossa

Toronto. — E. Lassila otti ohjakset käsiinsä ja uskokaa minua, että ne ovat lujissa käsissä. Lukuharjoituksissa jo olemme saaneet "veren siirron". Roolihenkilöille on jo kasvanut yhtenäisyys, joten parasta koetetaan. Tämä kappale on sinänsä niin koomillinen, että se takaa naururyppyjä katsojan silmäkulmiin ja hyvää voimistelua vatsalihaksiin, sillä ne tulevat hytkymään naurusta. Tämä kappale ei rajoita näyttelijöiden mielikuvituksellista liikehtimistä eikä ilmehtimiskykyjä — ne ovat rajattomat.

Eklund ——— lähetämme hartaat tervehtymis toivomuksemme. Tarvitsemme Simua vielä pitkän aikaa. — Katsos jos kone pysähtyy, niin koko auto on komeasta rungostaan huolimatta käyttökelvoton.

Roolihenkilöiden tervehdys

— Meri T.

Tanskassa lähes 50,000 työtöntä

Työttömien luku Tanskassa lähenee 50,000 rajaa. Juuri joulun alla annettiin useissa pienissä yrityksissä lopputilejä tai suljettiin ovet kokonaan. Suurimpia työttömyyslukuja on rakennusalalla, missä työ vailla on 5—12 prosenttia maalareista, muurareista ja kirvesmiehistä.

Huiput vastaavat olympiakyselyyn:

Tapio: paino pahin vastustaja Keino: kuumuus haittaa Mexicossa

Moskova. — Neuvostoliiton virallinen uutistoimisto TASS on haastatellut kolmeatoista kaikista maanosista kotoisin olevaa huippu-urheilijaa, jotka ovat kaikki kunnostautuneet erityisesti päättyvänä vuonna. Suomalaisia ilahduttaa, että tähän valiojoukkoon on nimitetty myös Suomen paras urheilija, painin maailmanmestari Eero Tapio. Muista haastateltavista mainittakoon uimaritar Debbie Meyer, kiekonheiton ME-tyttö Liesel Westermann, Kipchoge Keino, Ole Ellefsäter, Kees Verkerk, Gennadi Volnov ja Joshinobu Mijake.

Jokaiselle esitettiin seuraavat kaksi kysymystä: kuka tai mikä voi estää sinua voittamasta olympiakultaa vuonna 1968? Onko sinun unelmasi urheilussa kenties jo toteutunut?

Eero Tapio vastasi järkevään tapaansa: — Pahimpina kilpailijoina pidän sarjassani Neuvostoliiton Sapunovia, DDR:n Pohlia ja Jugoslavian Horvathia. Suurin vastukseni on kuitenkin oma painoni. Minun on jatkuvasti laihdutettava useita kiloja ennen jokaista kilpailua.

— Suuri unelmani oli voittaa maailmanmestaruus. Se on toteutunut. Mielestäni maailmanmestaruuden saavuttaminen on yhtä arvokasta kuin olympiakullan voittaminen.

Rooman EM-kisojen nyrkkeilyvoittaja Puolan Josef Grudzin mainitsi vaikeimmiksi vastustajikseen Neuvostoliiton Barrinikovin ja Suomen Kari Merosen. Jos he ovat mukana — enhän vielä tiedä ketä nyrkkeilijöitä sarjaani ilmaantuu, hän jatkoi.

Ellefsäter ei maininnut suomalaisia erikseen kovimmiksi vastustajikseen. Hän sanoi norjalaisten hiihtäjätovereittensa olevan erinomaisessa kunnossa, mutta nuoret neuvostoliittolaishiihtäjät saattavat yllättää.

Verkerk sanoi pelkäävänsä eniten Grenoblen ilmastoa ja liitajäälämmössä pehmenevää jäätä. Hän kertoi loukkaantuneensa syksyn harjoituksissa ja joutuneensa pitämään kuukauden tauon. Silti olen aina optimisti ... pahimmat kilpailijani ovat Kaplan, Matusevitsh, Antson, Jonny Nilsson, Maier ja tietysti maanmieheni Schenk.

Gennadi Volnov kertoi suuren unelmansa täyttyneen, kun hän aikoinaan pääsi mukaan Neuvostoliiton koripallojoukkueeseen, jossa hän nykyisin kantaa kapteenin vastuuta. Kipchoge Keino sanoi pelkäävänsä Ron Clarkea ja Jim Ryunia sekä — kuumuutta. Mexicon ohut ilmasto ei sen sijaan tuota hänelle pulmia. — Unelmani on voittaa olympialainen kultamitali hyvällä tuloksella, hän sanoi.

Vuoden parhaaksi naisurheilijaksi valittu kalifornialainen uimarityttö Debbie Meyer puolestaan vastasi olevansa hyvin toiveikas. Mutta maanmieheni Pam Cure ja Eddie Wetzel saattavat olla Mexicossa minua nopeampia. Toiveeni on silti jo toteutunut: minut valittiin USAn olympiajoukkueeseen.

Länsisaksalainen kiekonheiton maailmanmestari Liesel Westermann lausui: — Voisin jo pitää itseäni olympiavoittajana, elleivät Mexicossa kilpailisi myös Karin Illgen ja Karin Spielberg Itä-Saksasta, Iolan Kleiberne Unkarista ja Ludmila Muravjeva Neuvostoliitosta. Kuka tahansa heistä voi viedä kultamitalin. Yksi toive on toteutunut, olen maailmanennätyksen haltija. Haluaisin kuitenkin vielä voittaa Mexicossa.

Painonnoston höyhensarjan MM-mies ja maailmanennätyksen haltija Yoshinobu Mijake ei näe edessään mitään erikoisia esteitä. En pelkää Mexicon "erikoisia ilmastosuhteita". Tarvitaan vain harjoittelua. Haaveeni toteutui Tokion olympialaisissa. Mutta kukapa ei toivoisi onnen toistuvan.

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pieni'le paperilapuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä—samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljöötä, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juoniaines ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

APU LEHDEN

IRTONUMEROITA SAATAVANA

No. 17:sta — 36:teen

IRTONUMERON HINTA 55¢

postitse lähetettynä Hinta 65c

Tilatkaa osoitteella.

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

SUOMEN UUTISIA

Valitsijamiesvaaleissa äänestäjiä yli 3 miljoonaa

Ensimmäistä kertaa valtiollisissa vaaleissa on yli kolme miljoonaa äänioikeutettua, kun kansalaiset ensi tammikuun 15. 16. päivinä äänestävät presidentin valitsijamiesvaaleissa.

Virallisessa vaaliluetteloissa työskentelee noin 45,000 ihmistä. Vaalikamppailua johtaville vaaliliitoilla ja puolueilla on ollut omat joukkonsa tulessa jo pitkään ja taistelu jatkuu viime hetkille asti. Maa on jaettu 15 vaalipiiriin, joiden kunkin johdossa on keskuslautakunta. Ulkomailla voivat suomalaiset äänestää 61 edustossa. Lisäksi on varauduttu lähettämään vaaliaineistoa ennättään 300 suomalaista alusta varten, joilla myös pidetään äänestystilaisuudet. Kaikkiaan on erilaisia äänestyspaikkoja — sairaalat ja ulkomailla sijaitsevat äänestyspaikat mukaanluettuina — lähes 6,500.

Uusia äänestäjiä on mukana lähes 200,000 ja äänioikeutettujen määrä onkin ensi kerran ylittänyt kolmen miljoonan rajan. Edellisistä presidentinvaaleista on äänestäjien määrä kasvanut lähes 300,000:lla.

Kaikkiaan 1,259 valitsijamiesehdokasta hyväksyttiin keskuslautakunnissa 22. joulukuuta niille jätettyjen ehdokaslistojen mukaan. Valitsijamiesehdokkaista on naisia tälläkin kerralla huomattavasti vähemmän kuin miehiä, yhteensä koko maassa 191. (HS)

Suomalaiset jatkavat Kyproksella

Suomen pysyvä edustaja YK:ssa suurlähettiläs Max Jakobson on vastannut myönteisesti pääsihteeri Thantin pyyntöön suomalaisten joukkojen pysyttämisestä Kyproksessa vielä kolme kuukautta eli 26. maaliskuuta saakka.

Turvallisuusneuvoston päätettyä yksimielisesti jatkaa saaren rauhanturvajoukkojen toimikautta vielä kolmella kuukaudella pääsihteeri Thant esitti myös Suomelle pyynnön Suomen osaston toimikauden jatkamisesta. Suurlähettiläs Jakobsonin myönteinen vastaus perustuu tasavallan presidentin 22. joulukuuta esittelyssä tekemään päätökseen. (HS)

Rauno Aaltonen vuoden autoilija

Vuoden parhaaksi autourheilijaksi valittu Rauno Aaltonen, jota mittavien suoritustensa perusteella voidaan pitää myös kaikkien aikojen menestykskkäimpänä rallikilpailijana, palkittiin vuoden autoiluteosta AK:n Moottori-lehden haarikalla. Aaltonen sai vuodesta 1960 lähtien jaetun haarikon jo neljännen kerran.

Suomalaisen ralliautoilijan suurin maineteko vuonna 1967 oli Rauno Aaltosen saavuttama Monte Carlon voittot, joka oli näyte kylmästä taktiikasta ja hienosta urheilullisesta panoksesta. Kauden muista saavutuksista voidaan palauttaa mieliin Rauno Aaltosen kolmannet sijat Ruotsin rallissa ja Tulppaanirallissa, luokkavoitto Sebringin 12 tunnin ajossa ja 13. sija yleiskilpailuissa, kolmas sija Keimolan 500 km:n ajossa sekä osuus seitsemän maailmanennätyksen murskaamisessa Monzassa BMC:n 1800-mallilla vakioautojen alle 2,000 ksm luokassa. (HS)

Saimaan kanavasta valmiina 95 prosenttia

95 prosenttia Saimaan kanavasta on nyt valmiina. Sulut ovat viimeistelyä vailla valmiit ja meriväylät Viipurinlahdella täysin valmiina syväväylien valmistuessa kevääksi. Ensi keväänä päästään kokeilemaan kanavaa vesipaineiden kanssa ja liikenteelle Saimaan kanava saadaan jo kevätkesästä.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Uudenvuoden vastaanotto haalillamme onnistui mitä parhaiten ja salin kaunis koristus sai yleisön ihailun. Mannisen yhtyeen soitto lauluineen sai myös kiitosta. Tanssilavalla yleisöllä tuntui olevan hauskaa ja yhtenäisyyden tunne kaunisti illan viehättävyyttä. Kauniit kiitokset kaikille jotka tavalla tai toisella vaikuttivat tämän illan onnistumiseen. Kiitos myös vierailijoille, jotka saapuivat läheltä ja kaukaa.

CSJ:n Toronton osaston kuukausikokous on Don haalilla 8 pvn illalla kello 8. Uudet ja entiset jäsenet ovat tervetulleita.

Finlandia kuoron harjoitukset pidetään joka keskiviikko kello 7.30 illalla Don haalilla. Otetaanpa heti alkuun sellainen vauhti laulujen kanssa että ne sitten menee eikä meinaa, kalliot kaikuna vastaa Wanupissa ja Työn Puistossa suurjuhlassa ja vaikka Inarissa tunturien tyttärien vieraina.

Sunnuntaina 21 pnä kello 4 ip. on Don haalilla iltama monenlaisilla ohjelmilla. Kahvipöydät on yläsalissa kuten uutenavuotenakin ja ohjelmaakin pyydetään keneltä vain. Finlandia kuoro kun ei konsertissaan voinut antaa kertauksia, voimakkaasta aploodeista huolimatta, voisi ehkä nyt rikastuttaa ohjelmaa laulullaan. Meillä oli kerran aikaisemmin eräs pariskunta joka esitti mainioita soittolevy-esityksiä, joista paljon pidettiin, toivon että he saavat kuulla tästä tilaisuudesta ja tulevat joukkoineen, samoin kuin myös monet muutkin tuntemattomat ohjelman esittäjät.

Näytelmä "Peräkylän profeetta" esitetään sunnuntaina tammikuun 28 pnä kello 4 ip. Tätä näytelmää ei tarvitsekaan mainostaa, se mainostaa itse itsensä. Suurin joukoin vain joka tilaisuuteen, se on paras panos toiminnalle.

Pitkäaikainen torontolainen, 73-vuotias Arthur Virtanen kuoli väkivallan uhrina joulukuun 29 päivän edellisenä yönä saamiinsa vammoihin.

Toronton kaduilla kuoli autojen ruhjomina viime vuonna 132 ihmistä ja edellisenä vuonna 125.

Mekin saimme kaunista, valkoista lunta jouluksi ja uudeksi vuodeksi ja pakkastakin lähelle nollaa.

Hyvää uuttavuo'ta kaikille.

Rauhan terveisin J. N.

CANADA HÄVISI NEUVOSTOLIITOLLE 5—1

Winnipeg. — Neuvostoliiton maailmanmestarijääkiekkajoukkue käytti voimakasta taktiikkaa peitoten Canadan joukkueen tuloksella 5—1.

Canadalaiset pitivät pelin ensimmäisessä erässä tasapelin 1—1, mutta toisessa erässä neuvostoliittolaiset luiskahtivat 2—1 johtoon ja pelin kolmannessa erässä N-liiton joukkue sieppasi vielä kolme maalia.

Vetoomus naisille

Toronto. — "Jos Windsorin autotyöläiset saavat palkkatasonsa kohotetuksi Detroitin työtovereidensa tasolle, niin miksi eivät canadalaiset naiset voi poistaa niitä ylimääräisiä voittoja mitä yhtiöt tekevät maksaessaan heille pienempää palkkaa kuin miehille?"

Tämä on vain yksi niistä monista kysymyksistä, joka on ollut Canadan Kommunistipuolueen Naisten Toimikunnan tutkimuksen alaisena useamman kuukauden ajan. Kommunistipuolue aikoo esittää kirjallisen lausunnon Royal Comissionille (kuninkaalliselle komissionille) aikaisin vuonna 1968, koskien naisten tasa-arvoisuutta.

Kommunistipuolue mielihyvin ottaa vastaan lukijain mielipiteitä ja tietoja tositapauksista, miehiltä ja naisilta ympäri Canadaa. Ehdotuksia on saatu kaikilta eri elämän aloilta — valistus- ja kulttuurialoilta samoin kuin yhteiskunnallisista, taloudellisista ja poliittisista kysymyksistä. Ainehistoa voi lähettää helmikuun 3 päivään 1968 saakka, osoitteella: Women's Commission, Communist Party of Canada, 24 Cecil Street, Toronto, Ont.

SUOMI JA RUOTSI PITIVÄT SUOSIKKEJA RUUVIPENKISSÄ

Helsinki. — Sekä Tshekkoslovakia että Neuvostoliitto säilyttivät edelleen puhtaan pelin nuorten jääkiekkoilun EM-kisoissa, vaikka joutuivatkin otteluissaan tekemään täyden työn voiton saavuttamiseksi. Neuvostoliitto kukisti Helsingissä Ruotsin 6—4 ja Tshekkoslovakia Tampereella Suomen 8—5.

Suomi aloitti ottelun heikosti ja päästi vieraat välillä jo 4—1 johtoon. Sen jälkeen leijonien peli alkoi luistaa ja kolmannessa erässä lukemat olivat jo kerran tasan 4—4. Sen jälkeen tapahtui oikosulku. Tshekit laukoivat yhdessä hetkessä kolme maalia, ja sitä mukaa oli peli lopullisesti ratkennut.

Myös Ruotsi kamppaili tasaväkisesti mestaruuden puolustajaa Neuvostoliittoa vastaan. Vielä kolmannessa erässä peli oli tasan 4—4, mutta Neuvostoliiton loppuveto oli vastustamaton.

Intrepidin miehet pyytävät turvapaikkaoikeutta Ruotsissa

Arlanda. — Neljä amerikkalaista matruusia, jotka poistuivat 23. lokakuuta Japanissa amerikkalaisesta lentotukialus Intrepidista, saapuvat perjantaiaamuna SAS:n vuokrakoneella Moskovasta Arlandaan. He aikovat pyytää heti poliittista turvapaikkaoikeutta.

Matruusit — Richard Bailey, 19, John Barilla, 20, Michael Lindner, 19 ja Craig Anderson, 20, ovat pyytäneet apua Ruotsin Vietnaminkomitealta, joka oli vastassa Arlandan lentokentällä. Kaikille on jo järjestetty tilapäisasunnot ruotsalaisissa perheissä.

Tukholma. — Ruotsin hallituksen komitea teki tiistaina ehdotuksen, että Ruotsi antaisi poliittisen turvapaikkaoikeuden näille neljälle USA:n meriväen pakolaiselle sillä ehdolla, että he pysyvät erillään poliittisesta toiminnasta.

Nämä merimiehet saapuivat Tukholmaan Moskovan kautta jossa he julkisesti syyttivät USAn sekaantumista Vietnamin sotaan.

Mekaaninen sydän apu sairauksiin?

Moskova. — Vaikkakin ensimmäinen ihmiselle suoritettu sydänsiirto päättyi traagisesti, sitä voidaan pitää eräänä sydänkirurgian merkkitapahtumana, kirjoittaa neuvostoliittolainen spesialisti, tohtori Mihail Tsentsiper Pravdassa kommentoidessaan Kapkaupungissa suoritettua sydänsiirtoa.

Tsentsiper jatkaa, että kirurgeille ei tässä tapauksessa ollut mahdollisuutta valita tarkoin luovuttajaa ja potilasta eikä mahdollisuutta suorittaa tarkkoja tutkimuksia heidän biologisesta yhteensoveltuvuudestaan. Jos tällainen mahdollisuus olisi ollut, ei olisi suinkaan ollut mitään järkeä suorittaa sydänsiirtoa henkilölle, jolla oli sydänsairauksen lisäksi myös muita vaikeita sairauksia. Kirjoittaja huomauttaa, että elinten siirrot eivät enää ole mitään ihmeleikkauksia. Esimerkiksi munuaissiirtoja on jo suoritettu lähes kaksi tuhatta.

Kirjoittaja toteaa, että lääkärit, jotka suorittivat erinomaisesti onnistuneen sydämen siirron, eivät kyenneeet vielä torjumaan elimistön vastustusta vieraita kudoksia kohtaaan.

On selvää, että vielä tarvitaan laajoja tutkimuksia eri maissa kudosten ja elinten siirrosta. Kirjoittaja pitää kuitenkin varmana, että vielä koittaa aika, jolloin kyetään suorittamaan sydänsiirtoja jopa eläimiltä ihmisille ja ennen pitkää kyetään sydänsiirrot voittamaan korvaamalla vioittunut sydän tekosydämellä.

IHMISUHRIN VAATINUT TULIPALO SOOSSA

Sault Ste. Marie, Ont. — Täällä uudenvuoden aamuna Garden River tiellä riehunut tulipalo tuhosi melkein kokonaan erään asunnon, jonka mukana paloi kuoliaaksi Kalle Piittalamäki, joka myös tunnettiin nimellä Charles Mäki.

Talo sijaitsi kaupungin ulkopuolella ja palokunnan paikalle saapuessa oli tuli ehtinyt siihen vaiheeseen, että talon asukasta ei voitu pelastaa.

Paikkakunnalla ei ole tulipalossa surmansa saaneen "Charles Mäen" omaisia, mutta hänen veljenpoikansa sanotaan asuvan jossain Toronton seutuvilla.

North Baysta lähetetään palotarkastaja tutkimaan tulipalon alkusyytä. — A. H.

"JOULU 1967" LOPPUUNMYYTY

Jos jollakin asiamiehellä on Joulu-julkaisuja, joita ei saa myytyä, pyydämme ne palauttamaan heti liikkeemme konttoriin, että voimme täyttää täällä olevat tilaukset.

Vapaus Publishing Co. Ltd.
Box 69, Sudbury, Ont.

Huvimatka Suomeen 1968

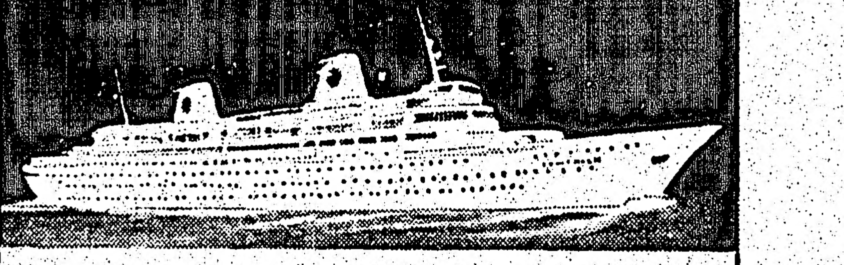

UUSI M.S. KUNGSHOLM

TOUKOKUUN 18, 1968

NEW YORKISTA—KÖÖPENHAMINAAN

EDELEEN toukok. 26 p:

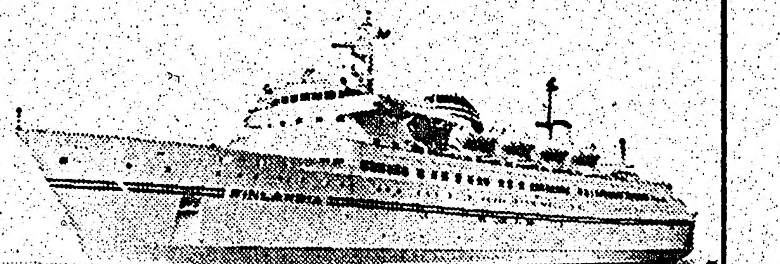

UUSI M.S. FINLANDIA

under Finnish registry

KÖÖPENHAMINASTA—HELSINKIIN

jonne saavutaan toukok. 27p.

Matkanjohtajana Mr. Eino J. Railimo, SAL:n New Yorkin konttorista ja hänen apunaan matkanemäntänä Mrs. Sylvia Aarnio New Jerseystä.

LIPPUJEN HINNAT:
M. S. KUNGSHOLM—Turistiluokka—New York/Kööpenhamina, alkaen US $261.—R/T; US $275.—O/W. Jos palataan kesäk. 27 M. S. Gripsholmilla, halvin edestakainen lippu US $514.—
M. S. FINLANDIA—Turistiluokka—Kööpenhamina/Helsinki ... US $45.— (I luokka US $58.—). Lipun hintaan sisältyy hyttipaikka ja ateriat laivalla.

MATKATAVARAA ILMAISEKSI

koko—tai puolilipulla aina 270 paunaan saakka sekä M. S. KUNGSHOLMILLA että M. S. FINLANDIALLA New Yorkista Helsinkiin. Lisäksi hyteissä menevä käsipakaasi ILMAISEKSI. Sitäpaitsi kaikki matkatavarat siirretään laivasta toiseen Kööpenhaminassa ILMAISEKSI. Ylipainosta molemmilla laivoilla pieni lisämaksu.

Koska Suomen markka äskettäin devalvoitiin, elätte ensi kesänä Suomessa dollareilla huomattavasti halvemmalla kuin aikaisemmin.

Muut laivavuorot 1968.
New Yorkista: kesäk. 7 (GRIPSHOLM); elok. 14 (KUNGSHOLM); syysk. 25 (GRIPSHOLM); jouluk. 5 (KUNGSHOLM).
Göteborgista: kesäk. 5 (KUNGSHOLM); kesäk. 27 (GRIPSHOLM); elok. 30 (KUNGSHOLM); jouluk 27 (KUNGSHOLM).

SAFETY INFORMATION
The M.S. KUNGSHOLM and M.S. GRIPSHOLM registered in Sweden and the M.S. FINLANDIA Registered in Finland, meet International Safety Standards for new Ships developed in 1960.

VARATKAA PAIKKANNE PIKAISESTI MATKATOIMISTOSTANNE TAI SUORAAN

Swedish American Line

MONTREAL 1, QUE., CANADA 465 St. John Street
WINNIPEG 2, Man., CANADA Dahl S.S. Agcy., Ltd., 325 Logan Ave.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA

Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla

1742 PARIS ST. SUDBURY

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO

Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.

AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA

PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI

Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705

65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.

VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

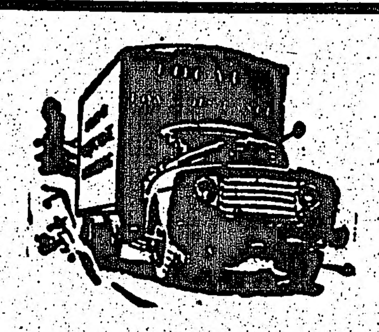

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.

20 Lorne St. Puh. 675-5611

LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN

NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO

Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:
BELLA
320 SIVUA - HINTA SID. $4.60
Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.
"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:
SEITSEMÄS NEITSYT
323 SIVUA - HINTA SID. $4.65
Kuuluisan tekijän jännittävä romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.
Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat hairahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:
SEIREENIN LAULU
243 SIVUA - HINTA SID. $4.65
Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:
AINOA RAKKAANI
230 SIVUA - HINTA SID. $4.25
Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään mennéisyyttään ja rakastettuaan.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1-11 ip.

Vuosikokousta valmistava kokous pidetään tammik. 14 pnä kello 2 ip. Sitä ennen nautitaan miesten valmistama mojakkapäivällinen.

Sävelkuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Finnish haalin kirjasto on avoinna joka keskiviikko kello 7—8 illalla.

Seurapelitilaisuus Beaver Laken haalilla sunnuntaina tammikuun 7 pnä kello 1 ip. Tervetuloa.

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset on Finnish haalilla tiistaina kello 7.30. Kaikki mukaan.

Visan kokous Hakalan kodissa maanantaina-iltana klo 7.30.

VISAN KOKOUS MAANANTAINA

Maanantaina, tk. 8 p. klo 7.30 illalla pidetään Wanupin Visan kokous Sally ja Tauno Hakalan kodissa. Taas on kertynyt paljon tärkeitä asioita joten kaikki mukaan.

Siion Seurakunta
33 Lorne St. S. Sudbury
KOKOUKSET
Torstai, 7.30 Raamattutunti
Sunnunt. 10 Pyhäkoulu
10 Aamukokous
7 Herätyskokous
Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.
TERVETULOA!

Putkitus- ja lämmitys-EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

SJ:n Beaver Laken osaston vuosikokous pidetään tammikuun 14 pnä

CSJ:n Beaver Laken Osaston vuosikokous pidetään osaston haalilla sunnuntaina kuluvan kuun 14 pnä alkaen kello 1 päivällä. Tilaisuudessa kuullaan tili y.m. raportit. Toivomme että jäsenistö saapuu kaikin tähän kokoukseen.

Seurapelitilaisuus Beaver Lakella 7 pnä

Kuten jo ehkä suuri yleisö tietääkin, aloitetaan täällä uusi vuosi tammikuun 7 päivänä seurapelitilaisuudessa Beaver Laken haalilla. Se on siis ensi sunnuntaina alkaen kello 1 päivällä. Siellä voidaan taas pelata bingoa ja jutella vanhojen ja uusien tuttavien kanssa kahvikupin ääressä. Saapukaa joukolla tähän tilaisuuteen. — N.

Sävel-kuoron tiedonantoja

Sävel-kuoron ensimmäiset harjoitukset muodostuivat melko onnistuneiksi, vaikka osa laulajista olikin poissa. Kuitenkin saatiin tilaa poh jaa kuoron kevätkauden toiminnalle. Aikaisemmin samana iltana pidetty kevätkauden toiminnan suunnittelukokous oli myöntänyt kuorolle, sanokaamme työvuoroja, joita nyt lähdemme toteuttamaan.

Ensimmäisenä vuorossa on bingotilaisuus tämän kuun 18 päivänä. Valittiin komitea huolehtimaan lähemmistä valmisteluista. Pyydetään bingon ystävien ottamaan tämä huomioonsa. Helmikuun 18 päivänä on kuoron päivälliset, jonka myös pyydämme muistamaan. Maaliskuun 3 päivänä on tavanmukainen kuoron vuosijuhla, jota varten valittiin runsaslukuinen komitea huolehtimaan ohjelmiston valmisteluista. Kuoromme ottaa osaa myös yhteisen Kalevalapäivän viettoon Sampo haalilla helmikuun 25 päivänä, mutta siitä ilmoitetaan tarkemmin tuonnempana.

Joitakin muitakin järjestelyjä suoritettiin, jotka ehkä auttavat tulevaa toimintaa. Yleensä mieliala oli pirteä ja toivottiin vaan, että kaikki laulajat koettaisivat osallistua harjoituksiin alusta alkaen, ettei tarvitsisi tehdä kaksinkertaista työtä. Onnellista ja toiminnallemme menestyksellistä vuotta 1968 toivomme kuoro- ja järjestötovereillemme.

Sävelkuoron puolesta. — S.P.

Finnish haalin toimintaohjelma

Keskiviikkoiltana, tk. 3 pnä pidettiin Finnish haalilla CSJ:n Sudburyn osaston eri toimikuntien sekä Alertsin ja Naisten kerhon edustajien yhteinen kokous, jossa keskusteltiin ja hyväksyttiin seuraava toimintasuunnitelma talvi- ja kevät kautta varten:

TAMMIKUU:
Osaston miesten mojakkapäivälliset tammikuun 14 pnä.
Sudburyn osaston kokous kello 2 samana päivänä.
Sävel-kuoron bingo tammik. 18 p.
Filmi-ilta tammikuun 28 tai helmikuun 4 pnä.

HELMIKUU:
Naistenkerhon bingo helmik. 8 p.
Sävel-kuoron päivälliset helmik. 18 pnä.
Johtokunnan bingo helmik. 22 p.

MAALISKUU:
Sävel-kuoron vuosijuhla maaliskuun 3 pnä.
Alertsin bingo maaliskuun 7 pnä.
Osaston päivälliset maaliskuun 17 pnä.
Näyttämön bingo maalisk. 28 p.

HUHTIKUU:
Kevät karnevaalit huhtik. 27 pnä.

TOUKOKUU:
Lastenkomitean bingo toukokuun 2 pnä.
Äitienpäiväjuhla toukokuun 12 p.

— Harjoitusten alaisena on näytelmä "Täällä tulee morsian", mutta sen esityspäivä ei vielä voitu määritellä.

Yhteinen kokous toivoo, että eri toimikunnat huomioivat osalleen tulleet tilaisuudet ja ryhtyvät niitä hyvissä ajoin järjestämään.

Rikollisuus kasvoi Torontossa

Toronto. — Rikollisuus kasvoi Metropolitan Torontossa viime vuonna 9.5 prosentilla verrattuna vuoteen 1966. Poliisien viime keskiviikkona julkaisemien tilastojen perusteella tapahtui suuri rikollisuuden lisääntyminen ryöstöjen kohdalla. Viime vuonna ilmoitettiin 1,055 ryöstöä, mikä oli 300 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Poliisi sanoo tehdyn 45 prosenttia pidätyksiä heille ilmoitetuissa tapauksissa, mikä osoitti 0.8 prosentin laskua viime vuoden 1966 verratessa.

PAIKKAKUNTATIETOJA BEAVER LAKELTA

Siitä on niin pitkä aika kun täältä on paikkakunta kirjoitusta lehdessämme ollut, että on kai paikallaan mainita, kauempana asuvat ja myöhemmin mukaan liittyneet lukijat huomioon ottaen, että missä tämän niminen paikkakunta sijaitsee.

Tämä on keski-Ontariossa, kylmän ja paljon lumisen talven alueella, noin 25—30 mailia Sudburysta länteen ja noin 5 mailia Sault Ste Marien vievän rautatien eteläpuolella.

Ensimmäiset asukkaat ovat tulleet tänne 50—60 vuotta sitten ja senjälkeen aina lisää. Tehneet tupansa metsäisten kalliorinteiden ja saviperäisten rotkojen äärille. Raivanneet maata ja niin on vähitellen kasvanut suomalainen kyläkunta.

Rakentaneet ison, kaksi luokkahuonetta käsittävän koulun, ison haalin, tehneet teitä, alkeellisilla välineillä, jotka maaston vuoksi tulivat mutkaisia.

Sopii kysyä että millä ovat eläneet? Metsistä ja järvistä saivat vähän elämisen apua. Kouluverot, vähälukuiselle maksajajoukolle olivat tuntuvat. Tosin auttoi se kun Incon sähkölaitos on kunnan alueella ja se maksoi kaksi-kolmasosaa kunnan kouluveroista. Ajanmittaan kuitenkin oltiin tyytymättömiä verotuksen epätasaisuuteen ja, niinpä hommattiin kaupungista verottaja, mutta kävikin niin, että se laski Incon verot ja nosti kunnan asukkaille.

Tähän puoleen vuosisataan sisältyy paljon elämää, huonompaa ja joskus vähän parempaa. Suuremmalta osalta asukkaat olivat maanviljelijöitä ja karjanhoitajia, tosin karjalle jouduttiin ostamaan ruokaa ulkoapäin kun maitoa lähetettiin meijereihin.

Tähän aikakauteen sisältyy myöskin paljon kulttuuritoimintaa, näytelmäesityksiä, valtavia kesä-ja syysjuhlia ja urheilukilpailuja. On ollut yksimielisyyttä ja toistensa auttavaisuutta, jos joskus erimielisyyttäkin jossain asioissa. Nykyisin on toiminta kovin hiljaista. Haalillakin, vaikka on uusi ja hyvä, entisen palaneen tilalle rakennettu, on vain sen verran toimintaa, että juuri saadaan korkeat koulu- ja maaverot, ynnä muut kunnossapitokustannukset maksetuksi. Vanhempien joukko on harventunut ja nuoremmilla ei näytä olevan paljon harrastuksia.

Koulu, nykyajan vaatimuksia vastaavaa kuntoon laitettuna, seisoo tyhjänä, ja koulun ja urheiluseuran yhteinen kenttä, 400 metrin juoksuratoineen, kaipaisi käyttäjää, muuten se alkaa kasvamaan vesakkoa. Iso koulu-bussi kiertelee näitä mäkisiä ja mutkaisia teitä, ottaen lapset ja vieden heidät naapurikylän kouluun ja taas kotiveräjälle takaisin.

Toista oli esiraivaajien lapsilla. Ummessa olevia teitä jalkaisin ja suksilla kouluun kulkivat.

Ei ole tämä kyläkään enää niinkuin ennen, suomalainen. Läpi Canadan kestopäällysteisen tien tultua kylän läpi ja kun tässä lähistöllä, molemmin puolin, eri maitten sotavarustelusta johtuen on teollisuuslaitoksia vilkkaassa käynnissä on kylään asettunut muun kielisiäkin asukkaita. Työ iässä olevia miehiä, enempää kuin naisiakaan, ei ole työttömänä.

Vain harvat enää viljelevät maata ja lähettää maitoa.

Vanhemmat elävät eläkkeen turvin.

Keskellä kylää olevan pienen järven jäällä oli ennen suksen jälkiä ja kilpalatu ympäri, mutta nyt on vain moottorikelkan jälkiä. Monikaan ei enää kävele, hiihtämisestä puhumattakaan.

Tämän voi vaikka lopettaa Aleksis Kiven sanoilla:

"Niin muuttuu maailma Eskoseno."

— A.J.S.

PAAVO RUOHONEN KUOLLUT

Sudburyn ympäristöllä hyvin tunnettu kansalaisemme Paavo Ruohonen kuoli eilen Memorial sairaalassa. Yksityiskohtaisia tietoja ei ollut saatavissa lehden painoon mennessä.

Sudburyn naisten toiminnasta

Sudburyn naisten toiminta on ollut melkein nollassa viime aikoina. On tosin vanhoista varoista koetettu avustaa Vapauden ryntäyksiä, laitettu onnittelut y.m., mutta nyt ovat rahat huvenneet ja on alettava hankkimaan uusia varoja.

Yhteinen kevätkauden toiminnan suunnittelukomitea myönsi naisten kerholle bingoillan helmikuun 8 päiväksi. Kerhomme naiset, joista suurin osa on melko iäkkäitä, ovat toimeliasta väkeä ja uskon, että he hommaavat hyviä lahjavoittoja joten voimme taata bingon ystäville rattoisan illan.

Tarkoituksenamme on jatkaa kerhon toimintaa, pitämällä kokouksia joka toinen viikko ja ne ovat enemmän ns. seurusteluillan muotoisia. Pidimme sellaisen illan syksyllä, ennen joulua ja kaikki tuntuivat olevan hilpeitä illan onnistumisen johdosta.

Toivomme parhainta menestystä alkaneelle vuodelle kaikissa toiminnoissamme. — S.

Yhdysvaltojen autotuotanto laski

Detroit. — Yhdysvaltojen autotehtailijat tuottivat vuonna 1967 7,413,422 autoa, mikä osoitti 13.8 prosentin laskua verrattuna vuoden 1966 tuotantoon.

UAW:n kaksi kuukautta Ford Motor-yhtiötä vastaan kestänyt lakko aiheutti sen, että yhtiö tuotti noin 500,000 autoa vähemmän sanottiin Automotive Newsin raportissa.

Vuoden 1966 autotuotanto USA:ssa oli 8,604,726 kappaletta. Kalenterivuodella 1967 tuotettiin USA:ssa autoja kaikkein vähiten sitten vuoden 1962, jolloin tuotanto oli 6,943,740 autoa.

Samanaikaisesti kun Ford Motoryhtiön tuotanto laski vuoden 1966 tuotannosta nousi General Motors korporaation ja Chrysler korporaation tuotanto, jotka eivät vielä kuitenkaan ole ilmoittaneet kuinka paljon suurempi oli niiden tuotanto vuoden 1966 tuotantoon verrattuna.

Syntyväisyys väheni, avioliitot lisääntyivät

Ottawa. — Marraskuussa 1967 syntyi Canadassa 30,191 lasta, verrattuna 31,740 vuoden 1966 marraskuussa, ilmoitti Dominion tilastotietotoimisto tällä viikolla.

Viime vuoden ensimmäisen yhdentoista kuukauden aikana syntyi Canadassa 345,216 lasta osoittaen 12 prosentin laskua verrattuna 1964—66 keskiarvoon.

Dominion tilastotietotoimistosta ilmoitettiin myös, että avioliittoja oli Canadassa solmittu viime vuoden ensimmäisen 11 kuukauden aikana 153,991 mikä osoitti 12.2 prosentin nousua verrattuna vuosien 1964—66 keskiarvoon.

Kuolevaisuus Canadassa oli viime vuonna viimeistä kuukautta lukuunottamatta 136,910, mikä osoitti 0.8 prosentin nousua verrattuna vuosien 1964—66 keskiarvoon.

NYT ON ILMESTYNYT
TASKUKALENTERI 1968
Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoinen tietojen kirja
Hinta 75c
(Ynnä 4c myyntiveroa, ainoastaan Ontariossa)
Vapaus Publishing Company Limited
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!
K. S. Stanislavski:
Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa
447 SIVUA
HINTA NID. $2.60
K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".
Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

KODIN PIIRISTÄ
TOIMITTANUT EEVA

Joulun jälkeen arkisia ruokia

Joulun ja uudenvuoden pyhät ovat menneet ja niiden jälkeen alkaa härkäviikot ja reikäleivät. Koska juhla-aikana syötiin tavallista paremmin, niin nyt on syytä tarjota perheelle kevyempää ja ennen kaikkea halvempia aterioita.

Arkisia ja halpoja ruokia voimme valmistaa esim. kaalista ja porkkanasta yhdistämällä näihin paria muuta ruoka-ainetta.

KEVYEN KAALIKEITON valmistamme nopeasti seuraavasti: Paloitellaan kaali mahdollisimman pieniksi paloiksi ja keitetään vedessä kypsäksi. Lisätään pari lihaliemikuutiota ja paloiteltuja nakkeja tai muuta makkaraa, kiehautetaan ja maustetaan suolalla, valkopippurilla. Keitto suurustetaan vehnäjauhoilla ja tarjolle vietäessä laitetaan vielä nokare voita ja runsaasti persiljaa keiton joukkoon.

Helppotekoisia ovat myös ruoat, jotka voidaan kypsentää uunissa hauduttaen.

KAALIPATA UUNISSA

Uunivuokaan paloitellaan hyvin hienoksi kaalia; näin kypsymisaika lyhenee. Ruskistetaan kevyesti sipulia, tai tämän asemesta purjorenkaita sekä sian savukylkeä pieninä paloina, jotka sekoitetaan kaalin joukkoon. Vuokaan kaadetaan lihalientä, joka voidaan sekoittaa käyttäen lihaliemikuutioita tai muita tiivisteitä sen verran, että kaali juuri peittyy. Liemi maustetaan voimakkaasti suolalla ja valkopippurilla. Savustettu sianliha antaa lisäksi oman miellyttävän makunsa ruoalle. Ruoka haudutetaan tiiviin kannen alla kypsäksi. Haluttaessa voidaan kaalipataan käyttää myös perunan viipaleita, jolloin koko ateria on koottu helposti, ilman suurta vaivaa. Kaalipata tarjotaan vaikkapa puolukoiden tai etikkapunajuurien kera.

NAKKIKÄÄRYLEET

Enemmän vaivaa tuottaa sitten nakkikääryleiden valmistus, mutta jos hyvissä ajoin, vaikka edellistä ateriaa valmistettaessa, huomataan keittää kaali pehmeäksi, valmistuu tämäkin ruoka esim. sunnuntain pääaterialle. Nakkikääryleet voi valmistaa paistamiskuntoon jo edellisenä päivänä.

Nakkikääryleiden valmistus: Keitetään kaalinpää suolavedessä, irrotellaan päällimmäisiä lehtiä sitä mukaa kun ne pehmiävät, näin keittäminen ei kestä kovinkaan kauan. Nakit pistellään ja kääritään pekoniviipaleen sisään. Sinappia voi käyttää tässä vaiheessa maustamiseen. Näin käsitellyt nakit kääritään kaalinlehden sisään. Kääryleet ladotaan vieri-viereen hyvin voidellulle uunipannulle ja paistetaan kuten tavalliset kaalikääryleet; siis voinokareita kääryleiden pinnalle ja ruskistumisen jälkeen lisätään nestettä ja hivenen siirappia. Uunipannu on aina hyvä peittää kannella tai alumiinipaperilla, jotta kääryleistä tulisi meheviä. Tarjotaan perunasoseen ja puolukoiden kera.

KAALIPORKKANAPATA

Pataruokia pidetään helppotekoisina ja sitä ne todella myös ovat. Kaaliporkkanapataan tarvitaan kaalisuikaleita, porkkanasuikaleita, ruskistettua sipulia tai purjoa sekä ruskistettua jauhelihaa, vettä, suolaa, valkopippuria, ehkä lisävoimakkuutta antamaan lihaliemikuutio. Ainekset kypsytetään padassa mutta muistetaan pitää kansi avoinna keitoksen alkuvaiheessa, koska kypsennämme kaalia. (Kaalissa olevia rikkiyhdisteitä hajottavat entsyymit pääsevät tuhoutumaan ilman hapen vaikutuksesta. Näin kaalista ei tule kitkerää). Pataruoan voi vielä suurustaa vehnäjauhoilla.

Jos kokonaista kaalia ei voida käyttää kerralla tai melkonopeasti ruoaksi — paloiteltu kaali kuivuu huonosti säilytyspaikoissa — voisi kaalin päällisosat käyttää keittoon, tai pataruokaan ja sisäosan raakasalaattiin, esim. seuraavaan:

KAALIOMENARAASTEESEEN raastetaan kaali ja omena hyvin hienoksi ja mehustetaan kaalia esim. kaulimella. Maustetaan raaste voimakkaasti sitruunamehulla tai omenatuoremehulla. Raaste sopii melkein minkä pääruoan lisäksi tahansa.

Porkkana on terveellinen ja halpa juures käyttää arkiseen ruoanvalmistukseen. Sitä voi keittää vaikkapa kuorineen yhdessä perunoiden kanssa, kunhan valitaan pienehköjä porkkanoita, jotta ne ehtivät kypsyä samassa ajassa kuin perunat. Yhdessä keittäminen tapahtuu parhaiten kuitenkin höyrykattilassa, jolloin porkkanat laitetaan alimmaiseksi.

KALAPORKKANAMUHENNOS

Ruskistetaan pannulla leivitetyt kalapalat, siis kala kastetaan munaan ja sitten korppujauhovalkopippuri-suolaseokseen, lisätään vettä ja hyvin ohuet porkkanaviipaleet. Haudutetaan kypsäksi. Suurustetaan liemi ja lisätään maitoa tai kermaa. Tarjolle vietäessä vielä runsaasti esim. tilliä muhennoksen pinnalle.

MAKSAPORKKANAPATA

Maksaporkkanapatapihvit ovat yleisesti tuttuja. Samaan tapaan voidaan valmistaa pataruoka vaihteeksi jauhetusta maksasta. Ruskistetaan kattilan pohjalla voissa tai öljyssä jauhettua maksaa. Lisätään vettä ja porkkanaviipaleita sekä hakattua sipulia. Mausteeksi tarvitaan suolaa, valkopippuria ja meiramia. Lopuksi lisätään vielä tilkka kermaa. Ruoka on terveellistä ja sopii mainiosti pienille lapsille. Maksaruoka kaipaa usein rinnalleen jotain kirpeää, esim. etikkasalaattia tai puolukkaa.

Uusi hoitotapa paleltuneelle

Muutaman vuoden sisällä lääkärit ovat muuttaneet menetelmäänsä paleltuneen ihon hoitamisessa. Ensiksi paleltuminen on otettava vakavasti, se ei ole mikään leikin asia, he sanovat. Jos paleltunut kohta on korva, nenä tai sormi, on syytä kääntyä lääkärin puoleen.

Aikaisemmin paleltunutta ihoa neuvottiin hieromaan lumella, kylmällä vedellä ,tai menemään lämpimään huoneeseen. Uusi hoitotapa on vaikuttavan käänteentekevä, se on "pikainen lämmittäminen".

Tämän uuden menetelmän mukaan paleltunut jäsen upotetaan syvään veteen, jonka lämmön pitää automaattinen säätäjä 103 ja 108 F asteisena. Jos vesi on liian lämmintä, niin iho voi vahingoittua ja taas kylmemmässä paleltunut jäsen ei joudu parantavan vaikutuksen alaiseksi.

Jäsenen sulamisen jälkeen vahingoittunut kohta joko sidotaan tai jätetään paljaaksi paleltumisen laadusta riippuen.

Niskatuki pelastaa peräänajossa

Oikein suunniteltu ja riittävän tukevasti kiinnitetty autoilijan niskatuki voi estää niskavammojen syntymisen yhä lisääntyvissä peräänajoissa.

Peräänajohetkellä kiihtyy kohteena olevan auton vauhti äkkillisesti. Istuin suojaa vartaloa pehmentäen iskun lähes olemattomaksi. Mutta raskas pää on suojaamaton, se ei ehdi mukaan muun vartalon liikkeeseen, vaan retkahtaa pahasti taaksepäin. Lievässä tapauksessa ei niskassa yleensä tunnu kipua heti, vaan vasta parin päivän kuluttua. Niska jäykistyy ja sitä alkaa pakottaa. Myös päätä saattaa särkeä. Usein ei näitä kipuja osata yhdistää enää peräänajoon, ja niskan äkilliseen liikkeeseen.

Nämä seikat huomioonottaen autotarviketehtaat ovat suunnitelleet uudenmallisia istuimia ja joka oikein kiinnitettynä estää normaalissa peräänajossa tällaisen niskavamman syntymisen.

Kaupunkiliikenteen ruuhkautuessa yhä pahemmin ja maantieliikenteen muuttuessa jonossa ajoksi lisääntynevät peräänajot jopa nopeammin kuin muut onnettomuudet. Ja peräänajotapauksissa voidaan hyvää niskatukea verrata jopa turvavyöhön.

Suolasta kauneutta

Halpa keino on saada ihonsa nuorekkaaksi ja eläväksi seuraavan hoitomenetelmän kautta:

Sekoittakaa kaksi osaa tavallista pöytäsuolaa ja yksi osa oliiviöljyä. Tällä aineella hierotaan kasvoja ja kaulaa hyvin kevyesti ylöspäin suuntautuvin liikkein. Aineen annetaan vaikuttaa ihossa viitisen minuuttia ja sitten se pestään tavallisella kasvosaippualla ja lämpimällä vedellä, viimeksi huuhdellaan kylmällä vedellä.

Öljy pehmittää ihoa ja suola puhdistaa pienet epätasaisuudet. Tietenkin monet teini-ikäiset ovat kiitollisia tällaisesta epätasaisen ihonsa kaunistumisesta.